

I Z V J E Š T A J
o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja
Mikrokreditnog društva
PRO FIN d.o.o. Istočno Sarajevo
za 2022. godinu

Banja Luka, mart 2023. godine

SADRŽAJ

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	3
BILANS STANJA	7
BILANS USPJEHA.....	11
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU	15
BILANS TOKOVA GOTOVINE	14
OSNOVNE INFORMACIJE O DRUŠTVU.....	18
OSNOVE ZA PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	19
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	34-44

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Upravnom odboru i vlasnicima MKD PRO FIN d.o.o. Istočno Sarajevo

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Mikrokreditnog društva PRO FIN d.o.o. Istočno Sarajevo (u daljem tekstu: Društvo) koji obuhvataju bilans stanja (izvještaj o finansijskom položaju) na dan 31. decembar 2022. godine, bilans uspjeha (izvještaj o ukupnom rezultatu u periodu), izvještaj o promjenama na kapitalu i bilans tokova gotovine (izvještaj o tokovima gotovine) za godinu koja se završava na taj dan, i napomene uz finansijske izvještaje koje uključuju sumarni pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijske pozicije Društva na dan 31.12.2022. godine i njegove finansijske uspješnosti i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja koji su u primjeni u Republici Srpskoj.

Osnov za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku izvještaja koji je naslovljen *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*. Mi smo nezavisni u odnosu na Društvo, u skladu sa *Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe* Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA Kodeks) i etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Republici Srpskoj, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa zahtjevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih izvještaja za tekući period. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu revizije finansijskih izvještaja u cjelini i u formiranju našeg mišljenja o njima, i mi nismo iznijeli izdvojeno mišljenje o ovim pitanjima.

Ključno revizijsko pitanje	Odgovarajuća revizijska procedura
Rezerve za pokriće kreditnih gubitaka	
Potraživanja po datim kreditima su iznosila 7.105.125 KM na dan 31.12.2022. godine (5.022.603 KM na dan 31.12.2021. godine), dok je ispravka vrijednosti iznosila 248.156 KM (112.146 KM na dan 31.12.2021. godine).	Na osnovu naše procjene rizika i poznavanja djelatnosti Društva, ispitali smo troškove po rezervama za pokriće kreditnih gubitaka, u skladu sa zahtjevima MSFI 9 – <i>Finansijski instrumenti</i> , a u skladu sa internom Metodologijom za obračun ispravke vrijednosti i rezervisanja u skladu sa MSFI 9 – <i>Finansijski instrumenti</i> i Odlukom o visini i načinu formiranja rezervi za pokriće kreditnih gubitaka mikrokreditnih organizacija („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 03/07) navedenoj u opisu ključnog revizorskog pitanja.
Potraživanja za kamate i naknade su iznosila 44.182 KM na dan 31.12.2022. godine (4.809 KM na dan 31.12.2022. godine), dok je ispravka vrijednosti iznosila 7.337 KM (976 KM na dan 31.12.2021. godine).	
Potraživanja za dospjele plasmane su iznosila 130.492 KM na dan 31.12.2022. godine (9.093 KM na dan 31.12.2021. godine).	

(nastavlja se)

Ključno revizijsko pitanje	Odgovarajuća revizijska procedura
Rezerve za pokriće kreditnih gubitaka	
Društvo je dužno da se prilikom obračunavanja rezervi za pokriće kreditnih gubitaka pridržava Odluke o visini i načinu formiranja rezervi za pokriće kreditnih gubitaka mikro kreditnih organizacija („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 03/07) i MSFI 9 – <i>Finansijski instrumenti</i> . Ispravka vrijednosti iskazana po MSFI 9 – <i>Finansijski instrumenti</i> je veća od ispravke vrijednosti koja bi se dobila primjenom navedene Odluke o visini i načinu formiranja rezervi za pokriće kreditnih gubitaka mikro kreditnih organizacija.	U cilju procjene prikladnosti utvrđenih rezervisanja za pokriće kreditnih gubitaka mi smo: - Procijenili značajne procese kreditnog poslovanja. - Identifikovali i testirali sistem interne kontrole, posebno ključne kontrole uključene u odobravanje kredita, tekući proces praćenja i ranog otkrivanja problema u naplati, i značajnih povezanih lica i izvršili testiranje sistema interne kontrole za ispravno određivanje kategorije komitenta i odmjeravanje sredstava obezbjeđenja. - Izvršili provjeru i procjenu adekvatnosti vrijednosti sredstava obezbjeđenja po plasmanima. - Testirali, na bazi uzorka, da li su dani kašnjenja u potpunosti identifikovani i da li su se desili događaji koji značajno utiču na sposobnost otplate plasmana od strane dužnika koji kasne sa otplatom. - Provjerili, na bazi uzorka, pojedinačna rezervisanja za kreditne gubitke kako bismo mogli da procijenimo adekvatnost istih. Na bazi sprovedenih procedura nismo identifikovali značajne nalaze u odnosu na tačnost iskazanih ispravki na dan 31.12.2022. godine.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izvještaja, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, objelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primjenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namjerava da likvidira Društvo, ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Društva.

(nastavlja se)

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je sticanje uvjerenja u razumnoj mjeri o tome da finansijski izvještaji, uzeti u cjelini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed kriminalne radnje ili greške, i izdavanje izvještaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uvjeravanje u razumnoj mjeri označava visok nivo uvjerenja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti materijalno pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usljed kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu ovih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije u skladu sa Međunarodnim standardima revizije mi primjenjujemo profesionalno prosuđivanje i odražavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

Vršimo identifikaciju i procjenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed kriminalne radnje ili greške, osmišljavanje i obavljanje revizorskih postupaka koji su odgovarajući za te rizike i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza da obezbijede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usljed greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namjerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.

Stičemo razumijevanje o internim kontrolama koja su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole Društva.

Vršimo procjenu primijenjenih računovodstvenih politika i u kojoj mjeri su razumne računovodstvene procjene i povezana objelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.

Donosimo zaključak o adekvatnosti primjene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih dokaza, da li postoji materijalna neizvjesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti entiteta da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvjesnost, dužni smo da u svom izvještaju skrenemo pažnju na povezanu objelodanjivanja u finansijskim izvještajima ili, ako takva objelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se baziraju na revizorskim dokazima prikupljenim do datuma izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posljedicu da imaju da Društvo prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.

Vršimo procjenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izvještaja, uključujući objelodanjivanja, i da li su u finansijskim izvještajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Saopštavamo licima ovlaštenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vrijeme revizije i značajne revizorske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom revizije.

(nastavlja se)

(nastavak)

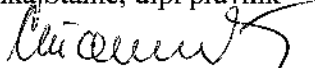
Takođe, dostavljamo licima ovlaštenim za upravljanje izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zahtjevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavijestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koja može razumno da se pretpostavi da utiču na našu nezavisnost, i gdje je to moguće, o povezanim mjerama zaštite.

Od pitanja koja su saopštena licima ovlaštenim za upravljanje, mi određujemo koja pitanja su bila od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja za tekući period i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ova pitanja u izvještaju revizora, osim ako zakon ili regulativa isključuje javno objelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izvještaj revizora, zato što je razumno očekivati da negativne posljedice budu veće nego koristi od takve komunikacije.

Partner u angažovanju na reviziji na osnovu kog je sastavljen ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Srećko Vidović.

EF REVIZOR d.o.o.
Banja Luka, Gajeva broj 12
Datum: 22.03.2023. godine

Direktor
Nevenka Stanić, dipl pravnik

Ovlašćeni revizor
Srećko Vidović

BILANS STANJA
(Izveštaj o finansijskom položaju)
na dan 31.12.2021. godine

u KM

Grupa računa, račun	POZICIJA	Oznaka AOP-a	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine (početno stanje)
			Bruto	Ispravka vrijednosti	Neto (4-5)	
1	2	3	4	5	6	7
	AKTIVA					
	(A) TEKUĆA SREDSTVA					
	(002+008+011+014+018+022+030+031+032+033+034)	001	7.619.755	252.965	7.366.790	5.281.819
00. 03, 05, 07 i 09	1. Gotovina i gotovinski ekvivalenti, zlato i potraživanja iz operativnog poslovanja (003 do 007)	002				
000 do 009	a) Gotovina i gotovinski ekvivalenti u domaćoj valuti	003	249.788	0	249.788	288.607
030 do 039	b) Ostala potraživanja u domaćoj valuti	004	240.976	0	240.976	284.017
050 do 059	v) Gotovina i gotovinski ekvivalenti u stranoj valuti	005	8.812	0	8.812	4.590
070 i 071	g) Zlato i ostali plemeniti metali	006	0	0	0	0
090 do 099	d) Ostala potraživanja u stranoj valuti	007	0	0	0	0
01 i 06	2. Depoziti i krediti u domaćoj i stranoj valuti (009+010)	008	0	0	0	0
010 do 019	a) Depoziti i krediti u domaćoj valuti	009	0	0	0	0
060 do 069	b) Depoziti i krediti u stranoj valuti	010	0	0	0	0
02 i 08	3. Potraživanja za kamatu i naknadu, potraživanja po osnovu prodaje i druga potraživanja (012+013)	011	44.182	4.809	39.373	12.630
020 do 029	a) Potraživanja za kamatu i naknadu, potraživanja po osnovu prodaje i druga potraživanja u domaćoj valuti	012	44.182	4.809	39.373	12.630
080 do 089	b) Potraživanja za kamatu i naknadu, potraživanja po osnovu prodaje i druga potraživanja u stranoj valuti	013	0	0	0	0
10, 11 i 20	4. Dati krediti i depoziti (015 do 017)	014	7.105.125	248.156	6.856.969	4.910.457
100 do 109	a) Dati krediti i depoziti u domaćoj valuti	015	0	0	0	0
112 do 119	b) Dati krediti i depoziti sa ugovorenom zaštitom od rizika u domaćoj valuti	016	7.105.125	248.156	6.856.969	4.910.457
200 do 209	v) Dati krediti i depoziti u stranoj valuti	017	0	0	0	0
12,13 i 22	5. Hartije od vrijednosti (019 do 021)	018	0	0	0	0
120 do 129	a) HOV u domaćoj valuti	019	0	0	0	0
130 do 139	b) HOV sa ugovorenom zaštitom od rizika u domaćoj valuti	020	0	0	0	0
220 do 229	v) HOV u stranoj valuti	021	0	0	0	0
15 do 19, 28 i 29	6. Ostala plasmani i AVR (023 do 029)	022	220.660	0	220.660	70.125
150 do 159	a) Ostali plasmani u domaćoj valuti	023	0	0	0	0
160 do 169	b) Ostali plasmani sa ugovorenom zaštitom od rizika u domaćoj valuti	024	0	0	0	0
180 do 189	v) Dospjeli plasmani i tekuća dospjeća dugoročnih plasmana u domaćoj valuti	025	130.492	0	130.492	9.093
190 do 199	g) AVR u domaćoj valuti	026	90.168	0	90.168	61.032
250 do 259	d) Ostali plasmani u stranoj valuti	027	0	0	0	0
280 do 289	đ) Dospjeli plasmani i tekuća dospjeća dugoročnih plasmana u stranoj valuti	028	0	0	0	0
290 do 299	e) AVR u stranoj valuti	029	0	0	0	0
320 do 325 i dio 329	7. Zalihe	030	0	0	0	0
350	8. Stalna sredstva namjenjena prodaji	031	0	0	0	0
351	9. Sredstva poslovanja koje se obustavlja	032	0	0	0	0
352 i 359	10. Ostala sredstva	033	0	0	0	0

360 369	11. Akontacioni porez na dodatnu vrijednost	034	0	0	0	0
	(B) STALNA SREDSTVA (036+041+047)	035	284.238	69.519	214.719	108.348
30	1. Osnovna sredstva i ulaganja u nekretnine (037 do 040)	036	284.238	69.519	214.719	108.348
300 do 303, 306, dio 309	a) Osnovna sredstva u vlasništvu banke	037	284.238	69.519	214.719	108.348
304, dio 309	b) Ulaganja u nekretnine	038	0	0	0	0
305 dio 309	v) Osnovna sredstva uzeta u finansijski lizing	039	0	0	0	0
307 i 308	g) Avansi i osnovna sredstva u pripremi	040	0	0	0	0
31	2. Nematerijalna sredstva (042 do 046)	041	0	0	0	0
310	a) Goodwill	042	0	0	0	0
311, dio 319	b) Ulaganja u razvoj	043	0	0	0	0
314, dio 319	v) Nematerijalna sredstva uzeta u finansijski lizing	044	0	0	0	0
312, 313, dio 319	g) Ostala nematerijalna sredstva	045	0	0	0	0
317 i 318	d) Avansi i nematerijalna sredstva u pripremi	046	0	0	0	0
37	3. Odložena poreska sredstva	047	0	0	0	0
	(V) POSLOVNA AKTIVA (001+035)	048	7.903.993	322.484	7.581.509	5.390.167
90 do 93	(G) VANBILANSNA AKTIVA	049	538.903	0	538.903	508.555
	(D) UKUPNA AKTIVA (048+049)	050	8.442.896	322.484	8.120.412	5.898.722

BILANS STANJA (NASTAVAK)
(Izveštaj o finansijskom položaju)
na dan 31.12.2022. godine

u KM

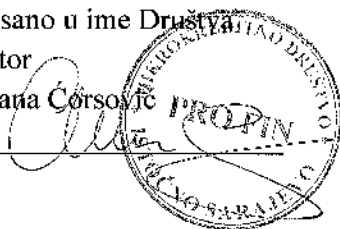
Grupa računa	POZICIJA	Oznaka AOP-a	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos predhodne godine (početno stanje)
1	2	3	4	5
	PASIVA			
	(A) OBAVEZE (102+106+109+113)	101	6.232.378	4.530.487
40, 41 i 50	1. Obaveze po osnovu depozita i kredita (103 do 105)	102	1.070.635	1.134.461
400 do 409	a) Obaveze po osnovu kredita i depozita u domaćoj valuti	103	0	0
411 do 419	b) Obaveze po osnovu kredita i depozita sa ugovorenom zaštitom od rizika u domaćoj valuti	104	1.070.635	1.134.461
500 do 509	(v) Obaveze po osnovu kredita i depozita u stranoj valuti	105	0	0
42 i 52	2. Obaveze za kamatu i naknadu (107+108)	106	0	0
420 do 422	(a) Obaveze za kamatu i naknadu u domaćoj valuti	107	0	0
520 522	(b) Obaveze za kamatu i naknadu u stranoj valuti	108	0	0
43, 44 i 53	3. Obaveze po osnovu HOV (110 do 112)	109	4.715.144	3.114.462
430 do 433	(a) Obaveze po osnovu HOV u domaćoj valuti	110	0	0
440, 442	(b) Obaveze po osnovu HOV sa ugovorenom zaštitom od rizika u domaćoj valuti	111	4.715.144	3.114.462
530 do 532	(v) Obaveze po osnovu HOV u stranoj valuti	112	0	0
45 do 49, 55 58 i 59	4. Ostale obaveze i PVR (114 do 124)	113	446.599	281.564
450 i 451	(a) Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	114	17.937	240
454, 455, 460 do 464, 466 do 469	(b) Ostale obaveze u domaćoj valuti, osim obaveza za poreze i doprinose	115	7.418	9.073
452 i 453, 476, 477	(v) Obaveze za poreze i doprinose, osim tekućih i odloženih obaveza za porez na dobit	116	10.951	7.046
475	(g) Obaveze za oirez na dobit	117	27.580	23.153
465	(d) Odložene poreske obaveze	118	0	0
470 do 474	(d) Rezervisanja+C62	119	0	0
480 do 486	(e) PVR u domaćoj valuti	120	382.713	242.052
490 do 499	(ž) Obaveze po osnovu komisionih poslova, sredstava namijenjenih prodaji, sredstava poslovanja koje se obustavlja, subordiniranih obaveza i tekuća dospijeca obaveza	121	0	0
550 do 559	(z) Ostale obaveze u stranoj valuti	122	0	0
580 do 585	(i) PBR u stranoj valuti	123	0	0
590 do 599	(j) Obaveze po osnovu komisionih poslova, dospelih i subordiniranih obaveza i tekuća dospijeca u stranoj valuti	124	0	0
	(B) KAPITAL (126+132+138+142-148)	125	1.349.131	859.680
80	1. Osnovni kapital (127+128+129-130-131)	126	500.000	500.000
800	(a) Akcijski kapital	127	500.000	500.000
801	(b) Ostali oblici kapitala	128	0	0
802	(v) Emisiona premija	129	0	0
803	(g) Upisani a neplaćeni akcijski kapital	130	0	0
804	(d) Otkupljene sopstvene akcije	131	0	0
81	2. Rezerve iz dobiti i prenesene rezerve (133 do 137)	132	17.984	3.822
810	(a) Rezerve iz dobiti	133	17.984	3.822

811	(b) Ostale rezerve	134	0	0
812	(v) Posebne rezerve za procjenjene gubitke	135	0	0
814	(g) Rezerve za opšte bankarske rizike	136	0	0
818	(d) Prenesene rezerve (kursne razlike)	137	0	0
82	3. Revalorizacione rezerve (139 do 142)	138	0	0
820	(a) Revalorizacione rezerve po osnovu promjene vrijednosti osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	139	0	0
821	b) Revalorizacione rezerve po osnovu promjene vrijednosti hartija od vrijednosti	140	0	0
822	v) Revalorizacione rezerve po ostalim osnovama	141	0	0
823	g) Aktuarski dobitci i gubici u kapitalu	142	0	0
83	4. Dobitak (144 do 148)	143	831.147	355.858
830	(a) Dobitak tekuće godine	144	489.451	283.242
831	(b) Nerasporedni dobitak iz ranijih godina	145	341.696	72.616
832	(v) Višak prihoda nad rashodima tekuće godine	146	0	0
833	(g) Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima iz prethodnih godina	147	0	0
834	(d) Zadržana zarada	148	0	0
84	5. Gubitak (150+151)	149	0	0
840	(a) Gubitak tekuće godine	150	0	0
841	(b) Gubitak iz ranijih godina	151	0	0
	(V) POSLOVNA PASIVA (101+125)	152	7.581.509	5.390.167
95 do 98	(G) VANBILANSNA PASIVA	153	538.903	508.555
	(D) UKUPNA PASIVA (152+153)	154	8.120.412	5.898.722

Potpisano u ime Društva

direktor

Gordana Čorsović

BILANS USPJEHA
(Izveštaj o ukupnom rezultatu u periodu)
od 01.01. do 31.12.2022. godine

u KM

Grupa račun	POZICIJA	Oznaka AOP-a	Iznos	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
70	(A) PRIHODI I RASHODI IZ POSLOVA FINANSIRANJA	201	1.405.518	640.526
	1. Prihodi od kamata (202 do 204)			
700, 701 i 702	a) Prihodi od kamata po osnovu kredita, depozita i HOV u domaćoj valuti	202	0	0
703, 704 i 705	b) Prihodi od kamata po osnovu kredita, depozita i HOV sa ugovorenom zaštitom od rizika	203	1.405.518	640.526
706, 707 i 708	v) Prihodi od kamata po osnovu kredita, depozita i HOV u stranoj valuti	204	0	0
60	2. Rashodi kamata (206 do 208)	205	330.627	140.044
600, 601 i 602	a) Rashodi kamata po osnovu kredita, depozita i HOV u domaćoj valuti	206	0	0
603, 604 i 605	b) Rashodi kamata po osnovu kredita, depozita i HOV sa ugovorenom zaštitom od rizika	207	330.627	140.044
606, 607 i do 608	v) Rashodi kamata po osnovu kredita, depozita i HOV u stranoj valuti	208	0	0
	3. Neto prihodi od kamata (201-205)	209	1.074.891	500.482
	4. Neto rashodi od kamata (205-201)	210	0	0
71	5. Prihodi od naknada i provizija (212 do 214)	211	269.045	182.053
710 i 711	a) Prihodi od usluga platnog prometa	212	0	0
712 i 713	b) Prihodi od provizija	213	241.506	178.603
718 i 719	v) Prihodi od ostalih naknada	214	27.539	3.450
61	6. Rashodi od naknada i provizija (216-218)	215	67.755	58.406
610 i 611	a) Rashodi naknada i provizija u domaćoj valuti	216	41.165	36.178
615 i 616	b) Rashodi naknada i provizija u stranoj valuti	217	0	0
617	v) Rashodi ostalih naknada i provizija	218	26.590	22.228
	7. Neto prihodi po osnovu naknada i provizija (211- 215)	219	201.290	123.647
610 do 613	8. Neto rashodi po osnovu naknada i provizija (215-211)	220	0	0
72	9. Dobici po osnovu prodaje HOV (222 do 225)	221	0	0
720	a) Dobici po osnovu prodaje HOV po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	222	0	0
721	b) Dobici po osnovu prodaje HOV koje su raspoložive za prodaju	223	0	0
722	v) Dobici po osnovu prodaje HOV koje se drže do roka dospijea	224	0	0
723	g) Dobici po osnovu prodaje udjela (učešća)	225	0	0
62	10. Gubivi po osnovu prodaje HOV i udjela (227 do 230)	226	0	0
620	a) Gubivi po osnovu prodaje HOV po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	227	0	0
621	b) Gubivi po osnovu prodaje HOV koje su raspoložive za prodaju	228	0	0
622	v) Gubivi po osnovu prodaje HOV koje se drže do roka dospijea	229	0	0
623	g) Gubivi po osnovu prodaje udjela (učešća)	230	0	0
	11. Neto dobiti po osnovu prodaje HOV i udjela (učešća) (221-226)	231	0	0
	12. Neto gubici po osnovu prodaje HOV i udjela (učešća) (226-221)	232	0	0
	13. DOBITAK IZ POSLOVA FINANSIRANJA (201+211+221-205-215-226)	233	1.276.181	624.129
	14. GUBITAK IZ POSLOVA FINANSIRANJA (205+215+226-201-211-221)	234	0	0
71 i 76	(B) OPRATIVNI PRIHODI I RASHODI	235		
	1. Prihodi iz operativnog poslovanja (236 do 241)			
740	a) Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana	236	118.805	18.901
741	b) Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne evidencije	237	0	0
742	v) Prihodi od ukidanja rezervisanja za obaveze	238	0	0
743	g) Prihodi od ukidanja ostalih rezervisanja	239	0	0
760	d) Prihodi po osnovu lizinga	240	0	0
761	d) Ostali prihodi iz operativnog poslovanja	241	0	0
61 do 63 i 66	2. Rashodi iz operativnog poslovanja (242 do 256)	242	855.266	330.383

640	a) Rashodi indirektnih otpisa plasmana	243	258.648	93.336
641	b) Rashodi rezervisanja za vanbilansne pozicije	244	0	0
642	v) Rashodi po osnovu rezervisanja za obaveze	245	0	0
643	g) Rashodi ostalih rezervisanja	246	0	0
650 do 653	d) Troškovi bruto zarada i bruto naknada zarada	247	317.020	123.783
654	đ) Troškovi naknada za privremene i povremene poslove	248	0	0
655	c) Ostali lični rashodi	249	0	0
660	ž) Troškovi materijala	250	38.782	9.106
661	z) Troškovi proizvodnih usluga	251	100.728	50.140
662	i) Troškovi amortizacije	252	54.040	14.829
663	j) Rashodi po osnovu lizinga	253	0	0
664	k) Nematrcijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	254	71.545	28.964
665	l) Troškovi po osnovu poreza i doprinosa	255	14.503	10.225
666	lj) Ostali troškovi	256	0	0
	3 DOBITAK IZ OPERATIVNOG POSLOVANJA (235-242)	257	0	0
	4. GUBITAK IZ OPERATIVNOG POSLOVANJA (241-235)	258	736.461	311.482
	(V) OSTALI PRIHODI I RASHODI			
77	1. Ostali prihodi (260 do 266)	259	8.127	3.695
770	a) Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	260	1.473	0
771	b) Dobici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	261	0	0
772	v) Prihodi od smanjenja obaveza	262	0	0
776	g) Prihodi od dividendi i učešća	263	0	0
777	d) Viškovi	264	0	0
778	đ) Ostali prihodi	265	6.654	3.695
779	c) Dobici od obustavljenog poslovanja	266	0	0
67	2. Ostali rashodi (268 do 274)	267	1.046	624
670	a) Rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja	268	973	360
671	b) Gubici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	269	0	0
672	v) Gubici po osnovu rashodovanja i otpisa osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	270	0	0
676	g) Manjkovi	271	0	0
677	d) Otpis zaliha	272	0	0
678	đ) Ostali rashodi	273	73	264
679	e) Gubici od obustavljenog poslovanja	274	0	0
	3. DOBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA (259-267)	275	7.081	3.071
	4. GUBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA (267-259)	276	0	0
	(G) POSLOVNI DOBITAK (233+257+275-234-258-276)	277	546.801	315.718
	(D) POSLOVNI GUBITAK (234+258+276-233-257-275)	278	0	0
	(B) PRIHODI I RASHODI OD PROMJENE BRIJEDNOSTI IMOVINE I OBAVEZA			
73 i 78	1. Prihodi po osnovu promjene vrijednosti imovine i obaveza (280 do 284)	279	0	0
730	a) Prihodi po osnovu promjene vrijednosti plasmana i potraživanja	280	0	0
731	b) Prihodi po osnovu promjene vrijednosti HOV	281	0	0
732	v) Prihodi po osnovu promjene vrijednosti obaveza	282	0	0
733	g) Prihodi po osnovu promjene vrijednosti osnovnih sredstava, ulaganja u nekretnine i nematerijalnih ulaganja	283	0	0
780	d) Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	284	0	0
63 i 68	2. Rashodi od promjene vrijednosti imovine i obaveza (286 do 290)	285	0	0
630	a) Rashodi po osnovu promjene vrijednosti plasmana i potraživanja	286	0	0
631	b) Rashodi po osnovu promjene vrijednosti HOV	287	0	0
632	v) Rashodi po osnovu promjene vrijednosti obaveza	288	0	0
633	g) Rashodi po osnovu promjene vrijednosti osnovnih sredstava, ulaganja u nekretnine i nematerijalnih ulaganja	289	0	0
680	d) Rashodi po osnovu negativnih kursnih razlika	290	0	0
	(E) DOBITAK PO OSNOVU PROMJENE VRIJEDNOSTI IMOVINE I OBAVEZA (279-285)	291	0	0

	(Ž) GUBITAK PO OSNOVU PROMJENE VRIJEDNOSTI IMOVINE I OBAVEZA (285-279)	292	0	0
	(I) DOBITAK I GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	293	546.801	315.718
	1. Dobitak prije oporezivanja (277+291-278-292)	294	0	0
	2. Gubitak prije oporezivanja (278+292-277-291)	295	57.350	32.476
850	(J) TEKUĆI I ODLOŽENI POREZ NA DOBIT	296	0	0
	1. Porez na dobit	297	0	0
851	2. Dobitak po osnovu povećanja odloženih poreskih sredstava i smanjenja odloženih poreskih obaveza	298	489.451	283.242
852	3. Gubitak po osnovu smanjenja odloženih poreskih sredstava i povećanja poreskih obaveza	299	0	0
83	(K) NETO DOBITAK I GUBITAK	300	0	0
	1. Neto dobitak tekuće godine (293+295-295-297) ili (296-294-295-297)	301	0	0
84	2. Neto gubitak tekuće godine (294+295+297-296) ili (295+297-293-296)	302	0	0
	(L) OSTALI DOBICI I GUBICI U PERIODU	303	0	0
	1. Dobici utvrđeni direktno u kapitalu (301 do 306)	304	0	0
	a) Dobici po osnovu smanjenja revalorizacionih rezervi na osnovnim sredstvima i nematerijalnim ulaganjima	305	0	0
	b) Dobici po osnovu promjene fer vrijednosti HOV raspoloživih za prodaju	306	0	0
	v) Dobici po osnovu prevođenja finansijskih izvještaja iz inostranog poslovanja	307	0	0
	g) Aktuarski dobici od planova definisanih primanja	308	0	0
	d) Efektivni dio dobitaka po osnovu zaštite od rizika gotovinskih tokova	309	0	0
	đ) Ostali dobici utvrđeni direktno u kapitalu	310	0	0
	2. Gubici utvrđeni direktno u kapitalu (308 do 312)	311	0	0
	a) Gubici po osnovu promjene fer vrijednosti HOV raspoloživih za prodaju	312	0	0
	b) Gubici po osnovu prevođenja finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	313	0	0
	v) Aktuarski gubici od planova definisanih primanja	314	0	0
	g) Efektivni dio gubitaka po osnovu zaštite od rizika gotovinskih tokova	315	0	0
	d) Ostali gubici utvrđeni direktno u kapitalu	316	489.451	283.242
	(LJ) NETO DOBICI ILI NETO GUBICI PO OSNOVU OSTALOG UKUPNOG REZULTATA U PERIODU (300-307) ili (307-300)	317	0	0
	(N) POREZ NA DOBIT KOJI SE ODNOSI NA OSTALI UKUPAN REZULTAT	318	244.725,5	141.621
	(NJ) OSTALI UKUPAN REZULTAT U PERIODU (313+314)	319	244.725,5	141.621
	(O) UKUPAN REZULTAT ZA OBRČUNSKI PERIOD	320	0	0
	1. Ukupan neto dobitak u obračunskom periodu (298+-315)	321	0	0
	2. Ukupan neto gubitak u obračunskom periodu (299+-315)	322	17	11
	Dio neto dobiti/gubitka koji pripada većinskim vlasnicima	323	17	11
	Dio neto dobiti/gubitka koji pripada manjinskim vlasnicima			
	Obična zarada po akciji			
	Razrijeđena zarada po akciji			
	Prosječan broj zaposlenih na osnovu časova rada			
	Prosječan broj zaposlenih na osnovu stanja na kraju perioda			

BILANS TOKOVA GOTOVINE
(Izveštaj o tokovima gotovine)
Za period od 01.01.2020. do 31.12.2022. godine

u KM

Redni broj	POZICIJA	Oznaka AOP-a	I Z N O S	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
1	NOVČANI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
1.1.	Primici kamata, naknada i provizija po kreditima i poslovima lizinga	401	1.556.879	934.379
1.2.	Isplate kamata	402	0	0
1.3.	Naplate po kreditima koji su ranije bili otpisani (glavnica i kamta)	403	0	0
1.4.	Novčane isplate zaposlenim i dobavljačima	404	693.887	222.793
1.5.	Isplate po vanbilansnim ugovorima	405	0	0
1.6.	Primici i isplate po vanrednim stavkama	406	0	0
	(Povećanje) smanjenje u operativnoj aktivni	407	-73.658	-88.154
1.7.	Novčane pozajmnice i krediti dati klijentima i naplate istih	408	-4.784.041	-3.049.664
1.8.	Računi depozita kod depozitnih institucija-propisi i monetirani zah.	409	0	0
1.9.	Depoziti klijenata	410	0	0
1.10.	Plaćen porez na dobit	411	46.866	17.800
A.	Neto novčana sredstva iz poslovnih odnosa	412	-4.041.573	-2.444.032
2	NOVČANI TOKOVI IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		0	0
2.1.	Kratkoročni plasmani finansijskim institucijama	413	0	0
2.2.	Primici kamata	414	0	0
2.3.	Primici dividendi	415	0	0
2.4.	Ulaganja u vrijednosne papire koji se drže do dospeljeća	416	0	0
2.5.	Naplativi dospjeli vrijednosni papiri koji se drže do roka dospeljeća	417	0	0
2.6.	Kupovina (prodaja) nematerijalne aktive	418	0	0
2.7.	Kupovina /prodaja) materijalne aktive	419	-158.199	-103.174
2.8.	Sticanje (prodaja) učešća u supsidijarnim licima	420	0	0
2.9.	Sticanje (prodaja) učešća u drugim povezanim preduzećima	421	0	0
2.10.	Kreditni (povrat kredita) supsidijarnim licima	422	0	0
2.11.	Kreditni (povrat kredita) drugim povezanim preduzećima	423	0	0
2.12.	Kupovina (prodaja) drugih ulaganja	424	0	0
2.13.	Isplate po vanbilansnim ugovorima	425	0	0
2.14.	Primici i isplate po vanrednim stavkama	426	0	0
B	Neto novčana sredstva iz ulagačkih aktivnosti	427	-158.199	-103.174
3	NOVČANI TOKOVI OD AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		0	0
3.1.	Primici od izdavanja akcija	428	0	0
3.2.	Reotkup akcija	429	0	0
3.3.	Kupovina vlastitih akcija	430	0	0
3.4.	Kamata plaćena na pozajmnice	431	330.626	140.044
3.5.	Uzete pozajmice	432	7.809.000	5.696.541
3.6.	Povrat pozajmica	433	3.321.643	2.758.734
3.7.	Isplata dividendi	434	0	0
3.8.	Isplata po vanbilansnim ugovorima	435	0	0
3.9.	Primici i isplate po vanrednim stavkama	436	0	0
V	Neto novčana sredstva od finansijskih aktivnosti	437	4.156.731	2.797.763
4	NETO PORAST NS i NE ** (A+B+V)	438	-43.041	250.557
5	NS i NE NA POČETKU PERIODA	439	284.017	33.460
6	EFEKTI PROMJENE DEVIZNIH KURSEVA NS i NE	440	0	0
7	NS i NE NA KRAJU PERIODA (4+5+6)	441	240.976	284.017

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
za period koji se završava na dan 31.12.2022. godine

u KM

VRSTE PROMJENE NA KAPITALU	KAPITAL KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG DRUŠTVA										
	Oznaka AOP-a	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		Akcijski kapital - vlasnički udjeli	Emisiona premija	Rezerve	Revalorizacione rezerve za nekretnine, postrojenja i opremu	Revalorizacione rezerve za finansijska sredstva vrednovana po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	Ostale revalorizacione rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit/(nepokrivteni gubitak)	UKUPNO (3+4+5+6+-7+-8+-9)	UDJELI KOJI NEMAJU KONTROLU (MANJINSKI INTERES)	UKUPNI KAPITAL
1. Stanje na dan 01.01.2021. godine	901	500.000	0	0	0	0	0	76.438	576.438	0	576.438
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	902	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Efekti ispravke grešaka	903	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Ponovno iskazano stanje na dan 01.01.2021. godine (901±902±903)	904	500.000	0	0	0	0	0	76.438	576.438	0	576.438
5. Dobit/(gubitak) za godinu	905	0	0	0	0	0	0	283.242	283.242	0	283.242
6. Ostali ukupni rezultat za godinu	906	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Ukupan dobit/gubitak 01.01.2021. godine (±905±906)	907	0	0	0	0	0	0	283.242	283.242	0	283.242
8. Emisija akcijskog kapitala i drugi oblici povećanja kapitala	908	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9. Sitanje sopstvenih akcija i drugi oblici smanjenja kapitala	909	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10. Objavljenje dividende	910	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11. Drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	911	0	0	3.822	0	0	0	(3.822)	0	0	0

1. PRAVNI I DRUGI OSNOVI

1.1. U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske Društvo je obavezno da izvrši reviziju finansijskih izvještaja.

1.2. Odgovorna lica za sastavljanje finansijskih izvještaja su:

1. Gordana Ćorsović, direktor
2. Tiana Stanković, sertifikovani računovođa.

1.3. Dokumentacija revizije su finansijski izvještaji Društva (bilans stanja, bilans uspjeha, bilans novčanih tokova, izvještaj o promjenama na kapitalu) bruto bilans, popisne liste, odluke organa upravljanja i rukovođenja, poslovna dokumentacija, izvještaji, zapisnici o kontroli, normativna akta, izvod iz sudskog registra, drugi dokazi i objašnjenja koja su revizoru stavljena na raspolaganje.

Skupština Društva je usvojila finansijske izvještaje za 2022. godinu odlukom broj 42/23 od 30.02.2023. godine.

1.4. Dokumentaciju i podatke prezentovale su nam Gordana Ćorsović, direktor i Jelena Lučić.

1.5. Finansijsko knjigovodstvo vodi se preko programa za obradu podataka i obuhvata sve bitne elemente za analitičko i sintetičko sagledavanje poslovnih promjena. Knjigovodstvo se vodi prema formiranim načelima urednog knjigovodstva.

1.6. Interna revizija je definisana internim aktima, i odvija se u skladu sa neophodnim uputstvima i procedurama, kao i autokontrolama prema opisima radnih mjesta.

2. OSNOVNE INFORMACIJE O DRUŠTVU

Mikrokreditno društvo PRO FIN d.o.o. Istočno Sarajevo (u daljem tekstu: Društvo) je osnovano Ugovorom o osnivanju broj OPU-IP 1505/2019 od 24.12.2019. godine od strane tri fizička lica.

Rješenjem Agencije za bankarstvo Republike Srpske broj 03-1931-5/19 od 04.02.2020. godine Društvu je data dozvola za rad i obavljanje mikrokreditnih poslova.

Rješenjem Okružnog privrednog suda u Istočnom Sarajevu broj 061-0-Reg-20-0000087 od 06.03.2020. godine izvršen je upis osnivanja Društva.

Rješenjem Okružnog privrednog suda u Istočnom Sarajevu broj 061-0-Reg-20-0000087 od 28.04.2022. godine izvršen je upis osnivanja poslovnih jedinica Društva u Derventi i Prnjavoru.

Osnivački kapital Društva je 500.000 KM.

Organi Društva su:

Skupština, kao organ vlasnika

Upravni odbor, kao organ upravljanja

Direktor, kao organ poslovođenja i

Odbor za reviziju, kao organ nadzora.

Sjedište Društva: Spasovdanska bb, 71123 Istočno Sarajevo

Šifra osnovne djelatnosti: 64.92 – Ostalo odobravanje kredita

Matični broj: 11189890

JIB: 4404562440001.

Na dan 31.12.2022. godine zaposleno je 17 radnika.

3. OSNOVE ZA PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Upravni odbor Društva je 15.07.2020. godine usvojio računovodstvene politike.

Osnovne računovodstvene politike koje su primjenjivane pri sastavljanju i prezentaciji finansijskih izvještaja za 2022. godinu su sljedeće:

Računovodstvene politike su posebna načela, osnovi, konvencije, pravila i praksa koje je usvojilo MKD za pripremanje i prikazivanje finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Usvojene računovodstvene politike odnose se na priznavanje, ukidanje priznavanja, merenje i procenjivanje sredstava, obaveza, prihoda i rashoda fondacije.

Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su sredstva koja se mogu identifikovati kao nemonetarna i bez fizičkog obeležja.

kao nematerijalna ulaganja priznaju se i podležu amortizaciji nematerijalna ulaganja koja ispunjavaju uslove propisane MRS 38 Nematerijalna ulaganja.

Ukoliko nematerijalno ulaganje ne ispunjava uslove iz stava 2. ovog člana priznaje se na teret rashoda perioda u kome je nastalo.

Početno merenje nematerijalnih ulaganja vrši se po nabavnoj vrednosti ili cijeni koštanja.

Naknadno merenje nakon početnog priznavanja nematerijalnih ulaganja vrši se po troškovnom modelu iz MRS 38 Nematerijalna ulaganja, odnosno po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja, umanjenoj za ispravke vrednosti po osnovu kumulirane amortizacije i obezvređenja.

Amortizacija nematerijalnih ulaganja koja podležu amortizaciji vrši se primenom proporcionalnog metoda u roku od 5 godina osim ulaganja čije je vreme utvrđeno ugovorom, kada se otpisivanje vrši u rokovima koji proističu iz ugovora.

Za nematerijalna ulaganja sa neograničenim vekom trajanja ne obračunava se amortizacija.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja vrši se od početka narednog meseca u odnosu na mesec kada je nematerijalno ulaganje stavljeno u upotrebu.

Preostala vrednost nematerijalnih ulaganja smatra se jednakom nuli, osim kada:

1) postoji ugovorna obaveza trećeg lica da otkupi nematerijalno sredstvo na kraju njegovog preostalog veka trajanja, ili

2) za to nematerijalno sredstvo, odnosno ulaganje postoji aktivno tržište na kojem se može odrediti preostala vrednost i to tržište će trajati i na kraju veka tog nematerijalnog sredstva, odnosno ulaganja.

Naknadni izdatak koji se odnosi na nematerijalno ulaganje nakon njegove nabavke ili završetka uvećava vrednost nematerijalnog ulaganja ako ispunjava uslove da se prizna kao stalno sredstvo, tj. ako je vek trajanja duži od godinu dana.

Naknadni izdatak koji ne zadovoljava prethodne uslove iskazuje se kao trošak poslovanja u periodu u kojem je nastao.

Za naknadni izdatak koji uvećava vrednost nematerijalnog ulaganja koriguje se i nabavna vrednost.

Nematerijalna ulaganja koja su, prema MSFI 5 Stalna sredstva namenjena prodaji i poslovanja koja prestaju klasifikovana kao sredstva namenjena prodaji, na dan bilansa iskazuju se kao obrtna sredstva i procenjuju se po nižoj vrednosti između knjigovodstvene i fer (poštene) vrednosti umanjene zatroskove prodaje.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Kao nekretnine, postrojenja i oprema priznaju se i podležu amortizaciji materijalna sredstva koja ispunjavaju uslove za priznavanje propisane MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema, čiji je korisni vek trajanja je duži od godinu dana i pojedinačna nabavna cena u vreme nabavke sredstva je veća od prosečne bruto zarade po zaposlenom u Republici prema poslednjem objavljenom podatku Republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme koji ispunjavaju uslove za priznavanje kao stalno sredstvo, vrši se po nabavnoj vrednosti ili po cijeni koštanja.

U nabavnu vrednost, odnosno cenu koštanja nekretnine, postrojenja i opreme uključuju se i troškovi kamata koji su nastali po osnovu izgradnje ili nabavke tih sredstava ako su ispunjeni uslovi za primenu dopuštenog alternativnog postupka iz MRS 23 Troškovi pozajmljivanja.

Naknadno merenje nakon početnog priznavanja nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po troškovnom modelu iz MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema, odnosno po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja, umanjenoj za ispravke vrednosti po osnovu kumulirane amortizacije i obezvređenja.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme vrši se primenom proporcionalnog metoda.

Prilikom obračuna amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme koristiće se vek trajanja i stope amortizacije propisane u Pravilniku o primjeni zakona o porezu na dobit.

Osnovicu za obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme čini nabavna vrednost, odnosno cena koštanja umanjena za preostalu vrednost.

Preostala vrednost se procenjuje prema vrednostima na dan nabavke.

Procenu preostale vrednosti nekretnine, postrojenja i opreme vrši posebna komisija za procenu preostale vrednosti koju obrazuje direktor MKD.

Preostala vrednost se utvrđuje i umanjuje osnovicu za obračun amortizacije u slučaju kada postoji jasna politika fondacije da se sredstvo otuđi pre isteka roka trajanja ili kada je vrednost na kraju perioda korišćenja sredstva (vrednost otpada) značajna.

Naknadni izdatak koji se odnosi na nekretninu, postrojenje i opremu nakon njegove nabavke ili završetka, uvećava vrednost sredstva ako ispunjava uslove da se prizna kao stalno sredstvo.

Naknadni izdatak koji ne zadovoljava prethodne uslove iskazuje se kao trošak poslovanja u periodu u kojem je nastao. Takođe, ako je naknadni izdatak nastao pretežno po osnovu rada, potrošnog materijala i sitnijih rezervnih delova taj izdatak se iskazuje kao tekući trošak održavanja.

Za naknadni izdatak koji uvećava vrednost nematerijalnog ulaganja koriguje se i nabavna vrednost.

Ako je vek trajanja ugrađenog dela, priznatog kao naknadni izdatak, različit od veka trajanja sredstva u koje je ugrađen, onda se taj deo vodi kao posebno sredstvo i amortizuje u toku korisnog veka trajanja.

Odstranjen deo se rashoduje po procenjenoj vrednosti ako nije moguće utvrditi njegovu knjigovodstvenu vrednost.

Nekretnine postrojenja i oprema koji su, prema MSFI 5 Stalna sredstva namenjena prodaji i poslovanja koja prestaju klasifikovani kao sredstva namenjena prodaji, na dan bilansa iskazuju se kao obrtna sredstva i procenjuju se po nižoj vrednosti između knjigovodstvene i fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

Ulaganja na tuđim osnovnim sredstvima radi obavljanja delatnosti priznaju se i iskazuju se na posebnom računu kao osnovna sredstva pod uslovom da su ispunjeni uslovi za priznavanje iz stava 1. ovog člana. Amortizacija ulaganja na tuđim osnovnim sredstvima vrši se na osnovu procenjenog veka korišćenja koji je utvrđen ugovorom sa vlasnikom tih sredstava.

Amortizacija

Rashodi amortizacije stalnih sredstava priznaju se na godišnjem nivou prilikom obračuna poreske osnovice i to prinjenom degresivne metode na grupisana sredstva prema sljedećim amortizacionim stopama na grupe sredstava:

- 1) kompjuteri, informacioni sistemi, softveri i serveri – 40% i
- 2) oprema i ostala sredstva – 20%.

(4) Osnovicu za obračun amortizacije stalnih sredstava iz stava 3. ovog člana predstavlja neamortizovana vrijednost grupe sredstava u poreskom periodu, pri čemu se vrijednost grupe sredstava:

1) uvećava za nabavnu vrijednost sredstva, iznos ulaganja u poboljšanja, obnovu i rekonstrukciju stalnih sredstava u grupi, ukoliko se navedeni iznos ulaganja uključuje u nabavnu vrijednost pojedinačnih sredstava u skladu sa propisima kojima se uređuje računovodstvo,

2) umanjuje za prodajnu vrijednost otuđenih sredstava i naknade primljene za gubitak sredstava i

3) umanjuje za preostali (neamortizovani) iznos obaveze po finansijskom lizingu, u slučaju raskida ugovora o finansijskom lizingu prije isteka predviđenog roka.

(5) Ukoliko je osnovica za obračun amortizacije stalnih sredstava iz stava 3. ovog člana manja od nule, taj negativan iznos dodaje se poreskoj osnovici, a osnovica amortizacije se postavlja na nulu.

(6) Ukoliko se izvrši otpis pojedinačnih stalnih sredstava iz stava 3. ovog člana rashodi koji nastanu po tom osnovu se ne priznaju prilikom utvrđivanja poreske osnovice.

(7) Ukoliko je osnovica za obračun amortizacije stalnih sredstava manja od 1.000 KM, taj iznos se priznaje u cijelosti kao rashod prilikom utvrđivanja poreske osnovice.“

Alat i sitan inventar

U sitni inventar spadaju kratkotrajna (do 1 godine) sredstva za rad koja se ne mogu svrstati u osnovna sredstva zbog male vrijednosti (ispod limitiranog iznosa). Ovdje spadaju razni alati, radna odjeća, itd. Zavisno od upotrebljivosti, sitni inventar se dijeli na sitni inventar na zalihama i sitni inventar uupotrebi.

Evidentiranje materijala, sitnog inventara i ambalaže se vrši kroz evidencije: materijalno knjigovodstvo (analitička evidncija po vrsti, količini i vrijednosti) i finansijsko knjigovodstvo (sintetička evidencija po vrijednosti).

Knjigovodstvena evidencija materijala, sitnog inventara i ambalaže se vrši po stvarnim cijenama.

Stalna sredstva namenjena prodaji i poslovanja koja prestaju

MKD priznaje i iskazuje stalno sredstvo (ili raspoloživu grupu) kao sredstvo namenjeno prodaji u skladu sa MSFI 5 Stalna sredstva namenjena prodaji i poslovanja koja prestaju ako se njegova knjigovodstvena vrednost može prvenstveno povratiti kroz prodajnu transakciju, a ne kroz nastavak korišćenja.

Da bi sredstvo bilo klasifikovano (priznato) kao stalno sredstvo namenjeno prodaji, pored uslova iz stava 1. ovog člana koji proističe iz definicije tog sredstva, potrebno je da budu ispunjeni još i sledeći uslovi:

sredstvo mora biti dostupno za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju;

prodaja sredstva mora biti jako verovatna u roku od jedne godine od dana priznavanja kao sredstva namenjenog prodaji. Ovaj uslov podrazumeva da se sačini plan prodaje ili donese odluka o prodaji sredstva i da se započne sa traženjem kupaca (javna prodaja, neposredni pregovori sa potencijalnim kupcima i sl.). Da bi prodaja sredstva bila jako verovatna mora postojati tržište za to sredstvo, a ponuđena cena mora biti razumno utvrđena, tako da omogućava prodaju sredstva u roku od godinu dana.

Sredstvo koje je otpisano (amortizovano), odnosno sredstvo čija je neotpisana (sadašnja, odnosno knjigovodstvena) vrednost beznačajna neće biti priznata kao sredstvo namenjeno prodaji.

Stalno sredstvo koje je priznato kao sredstvo namenjeno prodaji meri se (iskazuje) po nižem iznosu od: knjigovodstvene vrednosti i fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

Knjigovodstvena vrednost je sadašnja vrednost iskazana u poslovnim knjigama.

Fer (poštena) vrednost je iznos za koji sredstvo može da bude razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih i voljnih strana u nezavisnoj transakciji, tj tržišna vrednost na dan prodaje.

Troškovi prodaje su troškovi koji se mogu direktno pripisati prodaji sredstva i koji ne obuhvataju finansijske troškove i troškove poreza na prihod. Troškovi prodaje odmeravaju se prema sadašnjoj visini, a ne prema visini koja se očekuje u momentu buduće prodaje.

Dugoročni finansijski plasmani

U okviru dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica, učešća u kapitalu povezanih pravnih lica i učešća u kapitalu drugih pravnih lica i dugoročne hartije od vrednosti raspoložive za prodaju. Takođe, u okviru dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se dugoročni krediti i zajmovi zavisnim, povezanim i drugim pravnim licima, dugoročni krediti u zemlji i inostranstvu, hartije od vrednosti koje se drže do dospeća i ostali dugoročni plasmani.

Navedeni plasmani predstavljaju finansijska sredstva koja se prilikom početnog priznavanja mere po njihovoj nabavnoj vrednosti koja predstavlja poštenu vrednost nadoknade koja je data za njih. Transakcioni troškovi uključuju se u početno merenje svih finansijskih sredstava.

Potraživanja i plasmani

Potraživanja za kamatu i naknadu obuhvataju potraživanja za:

Kamatu: prikazuju se potraživanja po osnovu obračunate kamate po plasmanima, koja se odnosi na tekući obračunski period, a dospijeva za naplatu u tekućem ili narednom mjesecu.

Naknadu: potraživanja za naknadu za obradu kredita obračunava se i prikazuje odmah.

Potraživanja po osnovu prodaje i Druga potraživanja.

Ostala potraživanja obuhvataju:

Potraživanja od zaposlenih: iskazuju se potraživanja od zaposlenih po osnovu akontacija za službena putovanja, po osnovu naknada šteta koje su zaposleni prouzročili društvu, po osnovu manjkova koji se nadoknađuju od zaposlenih i druga slična potraživanja.

Potraživanja po osnovu preplaćenih poreza i doprinosa: iskazuju se potraživanja za više plaćene poreze, doprinose i druge dažbine utvrđene na dan bilansa na računima Obaveze za poreze na zarade i naknade zarada i Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada.

Potraživanja po osnovu datih avansa: iskazuju se avansi dobavljačima, dati depoziti i kaucije i druga slična potraživanja u domaćoj valuti.

Potraživanja za više plaćeni porez na dobit: iskazuje se više plaćeni porez u odnosu na poresku obavezu utvrđenu za obračunski period.

Ostala potraživanja iz operativnog poslovanja: iskazuju se potraživanja za naknadu za korisnike paketa usluga od klijenata društva, a obračunava se i prikazuje naknada koja dopijeva u tekućem mjesecu.

Potraživanja po datim sredstvima: iskazuju se potraživanja po sredstvima datim pravnim licima za obavljanje određenih poslova iz operativnog poslovanja u ime i za račun banke i druge finansijske organizacije.

Plasmani obuhvataju date mikrokredite.

Posredno priznavanje se vrši na osnovu ugovora o kreditu i otplatnog plana koji je njegov prilog.

Plasman se prikazuje u visini glavnice mikrokredita.

Na dan finansijskih izvještaja plasmani se prikazuju u visini neotplaćenog dijela glavnice mikrokredita.

Gotovina i ekvivalenti gotovine

Pod gotovinom i ekvivalentima gotovine se podrazumijeva novac u blagajni, sredstva na računima kod domaćih i inostranih banaka i oročena sredstva kod domaćih i inostranih banaka na period do 90 dana.

Obaveze

Obavezama smatraju se dugoročne obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima i pravnim licima sa uzajamnim učešćem, dugoročni krediti, obaveze po dugoročnim hartijama od vrijednosti i ostale dugoročne obaveze), kratkoročne finansijske obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima i pravnim licima sa uzajamnim učešćem, kratkoročni krediti i ostale kratkoročne finansijske obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospevaju u roku od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izvještaja.

Obaveza je svaka obaveza koja predstavlja ugovornu obavezu:

- a) predaje gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom društvu; ili
- b) razmene finansijskih instrumenata sa drugim preduzećem pod potencijalno nepovoljnim uslovima.

Dugoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospevaju za plaćanje u periodu dužem od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izvještaja.

Deo dugoročnih obaveza koji dospeva za plaćanje u periodu kraćem od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izvještaja iskazuju se kao kratkoročne obaveze.

Prilikom početnog priznavanja društvo meri finansijsku obavezu po njenoj nabavnoj vrednosti koja predstavlja poštenu vrednost nadoknade koja je primljena za nju. Transakcioni troškovi se uključuju u početno merenje svih finansijskih obaveza.

Nakon početnog priznavanja, društvo meri sve finansijske obaveze po amortizovanoj vrednosti, osim obaveze koje drži radi trgovanja i derivata koji predstavljaju obaveze koje meri po poštenoj vrednosti.

Obaveze u stranoj valuti, kao i obaveze sa valutnom klauzulom, procenjuju se na dan sastavljanja finansijskih izveštaja po srednjem kursu strane valute na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Razlike koje se tom prilikom obračunaju obuhvataju se kao rashodi i prihodi perioda.

Smanjenje obaveza po osnovu zakona, vanparničnog poravnjanja i sl. vrši se direktnim otpisivanjem.

Rezervisanje za potencijalne gubitke i ugovorene obaveze i otpisi

Rezervisanje za potencijalne gubitke i ugovorene obaveze zasnovano je na oceni rizika plasmana po kreditima, potraživanja po kamatama, potraživanja po naknadama, drugih rizičnih potraživanja, te izloženost riziku po osnovu preuzetih obaveza.

Ove pozicije klasifikuju se u kategorije, zavisno od stepena naplativosti koji se određuje na osnovu broja dana koliko je prekoračen rok dospeljeća.

Smatra se da je kredit u kašnjenju kada se propusti plaćanje jedne planirane rate.

Za izračunavanje rezervisanja za moguće gubitke koristi se sljedeća matrica, u skladu sa Odlukom Agencije za bankarstvo o visini i načinu formiranja rezervi za pokriće kreditnih gubitaka mikrokreditnih organizacija:

Na kredite u kašnjenju od 1-15 dana rezervisanje se vrši u iznosu od 2% od ostatka glavnice;

Na kredite u kašnjenju od 16-30 dana rezervisanje se vrši u iznosu od 15% od ostatka glavnice;

Na kredite u kašnjenju od 31-60 dana rezervisanje se vrši u iznosu od 50% od ostatka glavnice;

Na kredite u kašnjenju od 61-90 dana rezervisanje se vrši u iznosu od 80% od ostatka glavnice;

Na kredite u kašnjenju preko 90 dana rezervisanje se vrši u iznosu od 100% od ostatka glavnice.

Ostala dugoročna rezervisanja

Dugoročno rezervisanje se priznaje kada: a) preduzeće ima obavezu (pravnu ili stvarnu) koja je nastala kao rezultat prošlog događaja, b) je verovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveza, i c) iznos obaveze može pouzdano da se proceni. Ukoliko ovi uslovi nisu ispunjeni rezervisanje se ne priznaje.

Dugoročna rezervisanja obuhvataju rezervisanja za troškove u garantnom roku, rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, rezervisanja za zadržane kaucije i depozite, rezervisanja za troškove restrukturiranja društva rezervisanja za penzije, i ostala dugoročna rezervisanja za pokriće obaveza (pravnih ili stvarnih), nastalih kao rezultat prošlih događaja, za koje je verovatno da će izazvati odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi, radi njihovog izmirivanja i koje se mogu pouzdano proceniti (na primer, sporovi u toku), kao i rezervisanja za izdane garancije i druga jemstva.

Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike prate se po vrstama, a njihovo smanjenje, odnosno ukidanje vrši se u korist prihoda.

Rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Rezervisanja se razlikuju od drugih obaveza kao što su, na primer, obaveze prema dobavljačima i obračunate obaveze, jer je kod njih prisutna neizvesnost u pogledu roka nastanka ili iznosa budućih izdataka koji su potrebni za izmirenje.

Merenje rezervisanja vrši se u iznosu koji je priznat kao rezervisanje i on predstavlja najbolju procenu izdatka koji je potreban za izmirenje sadašnje obaveze na dan bilansa stanja.

Rezervisanja se ispituju na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procenu. Ako više nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveze, rezervisanje se ukida.

Tamo gde je učinak vremenske vrednosti novca značajan, iznos rezervisanja predstavlja sadašnju vrednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za izmirenje obaveze.

Zbog vremenske vrednosti novca, rezervisanja u vezi sa odlivima gotovine koji nastaju odmah posle dana bilansa stanja štetnija su od onih gde odlivi gotovine u istom iznosu nastaju kasnije. Rezervisanja se, dakle, diskontuju, tamo gde je učinak značajan.

Diskontna stopa je stopa pre oporezivanja koja odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizika specifičnih za obavezu. Diskontna stopa ne odražava rizike za koje su procene budućih tokova gotovine korigovane.

Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Društvo klasifikova svoje finansijske instrumente u sljedeće kategorije:

- a) zajmovi i potraživanja,
- b) finansijska imovina raspoloživa za prodaju,
- c) finansijska imovina i finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i
- d) ostale finansijske obaveze.

Rukovodstvo određuje klasifikaciju finansijskih instrumenata kod početnog priznavanja i preispituje tu klasifikaciju na svaki datum izvještavanja.

(a) Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja su nederivativna finansijska imovina s fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotira na aktivnom tržištu. Ista nastaje kad MKD daje novac dužniku bez namjere brze prodaje tih potraživanja ili prodaje u bliskoj budućnosti. Zajmovi i potraživanja uključuju zajmove i potraživanja od banaka i komitenata.

(b) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju obuhvaća nederivativnu finansijsku imovinu koja se klasifikova kao raspoloživa za prodaju ili koja nije klasifikovana u neku drugu kategoriju. Finansijska imovina klasifikovana kao raspoloživa za prodaju se namjerava držati na neodređeno vrijeme, ali može biti prodana kao odgovor na potrebe za likvidnošću ili promjenu u kamatnim stopama, promjenu u tečajevima ili cijenama vlasničkih HoV. Imovina raspoloživa za prodaju uključuje dužničke i vlasničke HoV.

(c) Finansijska imovina i finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Finansijska imovina i finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha imaju dvije podkategorije: finansijski instrumenti koji se drže radi trgovanja (uključujući derivative) i oni koje rukovodstvo inicijalno rasporedi u ovu kategoriju. Finansijski instrument raspoređuje se u ovu kategoriju isključivo ukoliko je nastao ili stečen radi prodaje ili kupovine u kratkom roku, u svrhu kratkoročnog sticanja profita ili raspoređivanjem od strane rukovodstva u ovu kategoriju kod inicijalnog priznavanja. MKD raspoređuje finansijsku imovinu i obaveze u kategoriju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha kada:

se imovinom i obavezama upravlja, procjenjuje ih se i o njima interno izvještava po fer vrijednosti,

klasifikacija uklanja ili znatno umanjuje računovodstvenu neusklađenost koja bi inače nastala, ili imovina ili obaveze sadrže ugrađeni derivativ, koji znatno utječe na novčane tokove koji bi inače proizašli iz ugovora.

U finansijsku imovinu i finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha MKD uključuju derivativne finansijske instrumente, klasifikovane kao finansijski instrumenti koji se drže radi trgovanja.

(d) Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze obuhvaćaju sve finansijske obaveze koje nisu vrednovane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i uključuju tekuće i depozitne račune, izdane obveznice, subordinirani dug i uzete zajmove.

Priznavanje

Zajmovi i potraživanja i ostale finansijske obaveze priznaju se kada su dani ili primljeni.

Finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju te finansijsku imovinu i obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha društvo priznaje na datum trgovanja.

Vrednovanje

(a) Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja početno se priznaju po fer vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, zajmovi i potraživanja se vrednuju po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamate, umanjeni za eventualno umanjenje vrijednosti.

(b) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju se početno vrednuje po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci ili izdavanju finansijske imovine. Nakon inicijalnog vrednovanja sva finansijska imovina raspoloživa za prodaju iskazuje se po fer vrijednosti. Izuzetno, vlasničke HoV koje nemaju cijenu na aktivnom tržištu odnosno čija se fer vrijednost ne može pouzdano izmjeriti vrednuju se po trošku stjecanja, umanjenom za eventualna umanjenja vrijednosti.

(c) Finansijska imovina i finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Finansijska imovina i obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha priznaju se inicijalno po fer vrijednosti, dok se transakcijski troškovi priznaju odmah kao rashod u računu dobiti i gubitka. Naknadno mjerenje je također po fer vrijednosti.

(d) Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze se početno vrednuju po svojoj fer vrijednosti uključujući transakcijske troškove. Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamate.

Priznavanje dobitaka i gubitaka od naknadnog vrednovanja finansijskih instrumenata

Dobici i gubici koji nastaju iz promjena fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju se priznaju direktno u ostalu sveobuhvatnu dobit, sve do prestanka priznavanja ili dok njezina vrijednost ne bude umanjena, kada se kumulativni iznos prethodno priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti prenosi u račun dobiti i gubitka. Kamata obračunata korištenjem metode efektivne kamate priznaje se u računu dobiti i gubitka.

Tečajne razlike od vlasničkih instrumenata raspoloživih za prodaju predstavljaju dio fer vrijednosti ovih instrumenata i priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Dividende na vlasničke HoV raspoložive za prodaju priznaju se u bilansu uspjeha u trenutku kada MKD ostvari pravo naplate.

Dobici i gubici koji nastaju iz promjena fer vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Identificiranje i mjerenje umanjenja vrijednosti finansijske imovine

Finansijska imovina koja se vodi po amortizovanom trošku.

MKD na svaki datum izvještavanja provjerava postoje li objektivni dokazi za umanjenje vrijednosti pojedine finansijske imovine ili grupa finansijske imovine. Umanjenje vrijednosti finansijske imovine ili grupe finansijske imovine priznaje se, ukoliko postoji objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti kao rezultat jednog ili više događaja nastalih nakon početnog priznavanja imovine (događaj koji uzrokuje umanjenje vrijednosti) te navedeni događaj (ili događaji) koji uzrokuje umanjenje vrijednosti ima utjecaj na procijenjene buduće novčane tokove od finansijske imovine ili grupe finansijske imovine, koji se može pouzdano procijeniti.

Objektivni dokaz umanjenja vrijednosti finansijske imovine ili grupe finansijske imovine uključuje:

značajne finansijske poteškoće dužnika;

nepoštivanje ugovora, kao što je nepodmirenje ili kašnjenje u plaćanju kamata ili glavnice;

odobranje određenih olakšica dužniku, od strane Banke, zbog ekonomskih ili pravnih razloga koji se odnose na finansijske teškoće dužnika, a koje se inače ne bi razmatrale;

vjerovatnoća da će dužnik ući u stečajni postupak ili drugu finansijsku reorganizaciju;

nestanak aktivnog tržišta za finansijsku imovinu zbog finansijskih poteškoća;

dostupni podaci ukazuju na mjerljivo smanjenje procijenjenih budućih novčanih tokova od grupe finansijske imovine nakon njezinog početnog priznavanja, iako smanjenje još nije identificirano za pojedinu finansijsku imovinu unutar grupe.

MKD provjerava postoje li objektivni dokazi za umanjenje vrijednosti zajmova i potraživanja ili ulaganja koja se drže do dospelosti vrednovanih po amortizovanom trošku. Pojedinačno značajna finansijska imovina provjerava se zbog umanjenja vrijednosti na pojedinačnoj osnovi. Preostala finansijska imovina provjerava se na grupnoj osnovi.

Pojedinačno značajna finansijska imovina za koju nije prepoznato umanjenje vrijednosti uključuje se u osnovicu za provjeru umanjenja vrijednosti na grupnoj osnovi. U svrhu grupne procjene umanjenja vrijednosti, finansijska imovina grupira se na osnovi sličnih obilježja kreditnog rizika.

Za ocjenu grupnog umanjenja vrijednosti MKD koristi statističke modele i istorijske podatke o vjerovatnoći nastanka događaja koji uzrokuju umanjenje vrijednosti, vremenu potrebnom za oporavak te ukupnom iznosu nastalog gubitka, prilagođene za procjenu rukovodstva o tome jesu li tekući ekonomski i kreditni uslovi takvi da je vjerovatno da će stvarni gubici biti veći ili manji od onih izračunatih na osnovu istorijskih podataka.

MKD redovno preispituje stope gubitka te očekivane stope oporavka na svaki datum izvještavanja, kako bi osiguralo što tačnije izvještavanje.

Gubitak od umanjenja vrijednosti finansijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova diskontiranih originalnom efektivnom kamatnom stopom finansijske imovine važećom u trenutku inicijalnog priznavanja umanjenja vrijednosti. Knjigovodstvena vrijednost imovine umanjuje se putem računa ispravka vrijednosti, a iznos gubitka priznaje se u bilansu uspjeha. Ukoliko zajam i potraživanje ili ulaganje koje se drži do dospelosti imaju varijabilnu kamatnu stopu, diskontnu stopu za utvrđivanje gubitka od umanjenja vrijednosti predstavlja tekuća efektivna kamatna stopa utvrđena ugovorom u trenutku kad nastupi umanjenje vrijednosti.

Ukoliko se u narednom periodu iznos gubitka od umanjenja vrijednosti smanji i to smanjenje se može objektivno povezati s događajem koji je nastao nakon što je priznato umanjenje vrijednosti (kao što je poboljšanje kreditne sposobnosti dužnika), prethodno priznati gubitak od umanjenja vrijednosti se otpušta kroz račun ispravke vrijednosti. Iznos otpuštanja priznaje se u bilansu uspjeha.

Kada je zajam nenaplativ, otpisuje se na teret povezanog računa rezervacije za umanjenje vrijednosti. Takvi zajmovi otpisuju se nakon što su preduzete sve neophodne aktivnosti i utvrđen iznos gubitka. Naknadno naplaćeni otpisani iznosi priznaju se kao ukidanja gubitaka od umanjenja vrijednosti u bilansu uspjeha.

U skladu sa relevantnim propisima Agencije za Bankarstvo Republike Srpske MKD takođe računa i rezervacije u skladu sa tim propisima. Relevantni plasmani klasifikuju se u odgovarajuće grupe za potrebe Agencije skladno navedenim propisima a u zavisnosti od dana kašnjenja i rezervišu se u skladu sa propisanim postocima rezervisanja.

Ukoliko je umanjenje vrijednosti izračunato u skladu sa propisima Agencije veće od umanjenja vrijednosti izračunatog u skladu sa MSFI-jevima, navedena razlika umanjuje zadržanu dobit i prikazuje se kao Rezerva za kreditne gubitke formirane iz dobiti unutar rezervi, te kao takva nije raspoloživa za raspodjelu.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

MKD na svaki datum izvještavanja provjerava postoji li objektivni dokaz za umanjenje vrijednosti pojedine finansijske imovine ili grupe finansijske imovine. U slučaju vlasničkih ulaganja klasifikovanih kao raspoloživa za prodaju, značajno ili produženo smanjenje fer vrijednosti ulaganja ispod troška sticanja uzima se u obzir kod utvrđivanja da li je vrijednost imovine umanjena.

Ukoliko postoji takav dokaz za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju, kumulativni gubitak, utvrđen kao razlika između troška sticanja i tekuće fer vrijednosti, umanjen za gubitak od umanjenja vrijednosti po toj finansijskoj imovini prethodno priznat u bilansu uspjeha, prenosi se iz ostale sveobuhvatne dobiti i priznaje u bilansu uspjeha.

Ukoliko, u narednom periodu, fer vrijednost dužničke HoV klasifikovane kao raspoloživa za prodaju poraste i porast je objektivno vezan za događaj nastao nakon što je bio priznat gubitak od umanjenja vrijednosti u bilansu uspjeha, gubitak od umanjenja vrijednosti ukida se u korist bilansa uspjeha. Međutim, bilo kakvo naknadno povećanje fer vrijednosti vlasničkih HoV raspoloživih za prodaju, čija je vrijednost prethodno umanjena, priznaje se direktno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Finansijska imovina koja se vodi po trošku

Finansijska imovina koja se vodi po trošku obuhvaća vlasničke HoV klasifikovane kao raspoložive za prodaju za koje ne postoji pouzdana mjera fer vrijednosti. MKD na svaki datum izvještavanja procjenjuje postoji li objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti pojedine finansijske imovine ili grupe finansijske imovine.

Gubitak od umanjenja vrijednosti utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih primitaka diskontovanih zahtijevanim tržišnim prinosom na sličnu finansijsku imovinu. Gubici od umanjenja vrijednosti po ovim instrumentima, priznati u bilansu uspjeha, ne ukidaju se naknadno kroz bilans uspjeha.

Prestanak priznavanja

MKD prestaje priznavati finansijsku imovinu kada izgubi kontrolu (u cijelosti ili djelomično) nad ugovornim pravima te finansijske imovine. To nastaje u slučaju kada MKD to pravo realizuje, napusti ga ili kada ono istekne.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju te finansijska imovina i finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha prestaju se priznavati na datum trgovanja.

Dani zajmovi i potraživanja i ostale finansijske obaveze prestaju se priznavati na dan kada je MKD prenijelo svoja prava odnosno kad je obaveza prestala postojati.

MKD prestaje priznavati finansijske obaveze samo kad prestanu postojati, tj. kad su ispunjene, otkazane ili zastarjele. Ukoliko se uslovi finansijske obaveze promijene, MKD će prestati priznavati tu obvezu te će istovremeno priznati novu finansijsku obvezu, s novim uslovima.

Principi mjerenja fer vrijednosti

MKD određuje fer vrijednost trezorskih zapisa primjenom internog modela koji uključuje preostali period do dospijeca i zadnje raspoložive aukcijske cijene sličnih instrumenata. Trezorski zapisi klasifikovani su kao finansijska imovina raspoloživa za prodaju.

Fer vrijednost derivativnih finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na uređenom tržištu procjenjuje se temeljem iznosa primitaka ili izdataka koje bi MKD imalo da prekine ugovor na datum izvještavanja uzimajući u obzir trenutne tržišne uslove i kreditnu sposobnost strana u ugovoru.

Fer vrijednost državnih obveznica klasifikovanih kao raspoložive za prodaju utvrđuje se skladno zaključnoj prodajnoj cijeni na datum izvještavanja ukoliko se radi o aktivnom tržištu, odnosno internom modelu ukoliko tržište nije aktivno.

Specifični instrumenti

a) Derivativni finansijski instrumenti

MKD koristi derivativne finansijske instrumente kako bi se na optimalan način zaštitilo od izloženosti valutnom i kamatnom riziku koji proizlazi iz poslovnih, finansijskih i ulagačkih aktivnosti. MKD ne drži niti izdaje derivativne finansijske instrumente u špekulativne svrhe. Svi derivativi su klasifikovani kao finansijski instrumenti po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Derivativni finansijski instrumenti koji uključuju terminske ugovore u stranoj valuti te swap ugovore u stranoj valuti, inicijalno se priznaju u bilansu uspjeha i naknadno mjere po fer vrijednosti. Fer vrijednosti se utvrđuju na temelju modela koji koriste diskontovane gotovinske tokove.

Svi derivativi klasifikuju se kao finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ukoliko je njihova fer vrijednost pozitivna, odnosno kao finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ako je njihova fer vrijednost negativna.

b) Gotovina i ekvivalenti gotovine

Za potrebe izvještaja o gotovinskom toku i bilansa stanja, gotovina i ekvivalenti gotovine obuhvaćaju novac u blagajni, instrumente u postupku naplate i tekuće račune.

c) Zajmovi i potraživanja od banaka

Plasmani i zajmovi od banaka klasifikuju se kao zajmovi i potraživanja od banaka i vrednuju po amortiziranom trošku smanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti.

d) Zajmovi i potraživanja od komitenata

Zajmovi i potraživanja od komitenata iskazuju se u neto iznosu umanjeni za gubitke od umanjenja vrijednosti kako bi se prikazali procijenjeni nadoknadivi iznosi.

e) Vlasničke HoV

Vlasničke HoV klasifikovane su kao imovina raspoloživa za prodaju i vrednuju se po fer vrijednosti, osim ukoliko ne postoji pouzdana mjera fer vrijednosti, kada se one vrednuju po trošku sticanja, umanjenom za umanjenje vrijednosti.

f) Dužničke HoV

Dužničke HoV klasifikovane su kao finansijska imovina raspoloživa za prodaju i vrednuju se po fer vrijednosti.

g) Ulaganja u pridružene pravne osobe

Ulaganja u pridružene pravne osobe se vrednuju po trošku ulaganja umanjenom za umanjenje vrijednosti.

h) Izdane dužničke HoV

Obveznice koje je izdalo MKD klasifikuju se kao ostale obaveze i inicijalno se priznaju po fer vrijednosti. Naknadno vrednovanje provodi se po amortizovanom trošku. Premija ili diskont ostvaren prilikom izdavanja bi se evidentirali na teret ili u korist kamatnih troškova metodom efektivne kamatne stope.

i) Uzeti kamatonosni zajmovi i subordinirani dug

Uzeti kamatonosni zajmovi i subordinirani dug klasifikovaju se kao ostale finansijske obaveze i početno se vrednuju po fer vrijednosti umanjenoj za transakcijske troškove, a naknadno po njihovom amortizovanom trošku metodom efektivne kamatne stope.

Prihodi i rashodi

Prihodi i rashodi po osnovu kamata, ostali prihodi i ostali rashodi poslovanja se knjiže po načelu uzročnosti prihoda i rashoda. Kamata i ostali troškovi pozajmljivanja društva obuhvataju se po osnovnom postupku u skladu sa MRS 23 Troškovi pozajmljivanja, odnosno na teret rashoda/prihoda perioda u kome su nastali.

Prihodi obuhvataju prihode od uobičajenih aktivnosti fondacije i dobitke. Prihodi od uobičajenih aktivnosti su prihodi od kamata, naknada, prihodi od subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja dažbina, prihodi od doprinosa i participacija i drugi prihodi koji su obračunati u knjigovodstvenoj ispravi, nezavisno od vremena naplate.

Prihodi se utvrđuju u trenutku dospeća na naplatu odnosno kada su ostvareni.

Dobici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju prihoda i mogu, ali ne moraju da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti MKD. Dobici predstavljaju povećanja ekonomskih koristi i kao takvi po prirodi nisu različiti od prihoda. Dobici uključuju dobitke proistekle iz prodaje dugoročnih sredstava, nerealizovane dobitke; na primer, one što proističu iz revalorizacije utrživih vrednosnih papira i one što rezultiraju iz porasta iskazane vrednosti dugoročnih sredstava. Dobici se prikazuju na neto osnovi, nakon umanjenja za odgovarajuće rashode.

Rashodi obuhvataju troškove koji proističu iz uobičajenih aktivnosti MKD i gubitke. Troškovi koji proističu iz uobičajenih aktivnosti MKD uključuju rashode kamata i naknada po osnovu uzetih zajmova od drugih finansijskih institucija ili izdatih dužničkih hartija od vrednosti i druge poslovne rashode (troškovi ostalog materijala, proizvodne usluge, rezervisanja, amortizacija, nematerijalni troškovi, porezi i doprinosi pravnog lica nezavisni od rezultata, bruto zarade i ostali lični rashodi), nezavisno od momenta plaćanja.

Gubici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju rashoda i mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti društva. Gubici predstavljaju smanjenja ekonomskih koristi i kao takvi nisu po svojoj prirodi različiti od drugih rashoda.

Gubici uključuju, na primer, one koji su posledica katastrofa, kao što su požar i poplava, ali i one koji su proizašli iz prodaje dugoročnih sredstava.

Definicija rashoda, takođe, uključuje nerealizovane gubitke, na primer, one proizašle iz efekata porasta kurseva strane valute u vezi sa zaduživanjima društva u toj valuti. Kada se gubici priznaju u bilansu uspeha, prikazuju se posebno, zbog toga što je saznanje o njima korisno pri donošenju ekonomskih odluka. Gubici se obično prikazuju na neto osnovi, nakon umanjena za odgovarajuće prihode.

Prihod i rashod od kamata

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u računu dobiti i gubitka za obračunsko razdoblje na koje se odnose metodom efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa koja diskontuje procijenjene buduće novčane tokove finansijske imovine ili obaveze kroz očekivano trajanje finansijskog instrumenta do njegove knjigovodstvene vrijednosti. Pri kalkulaciji efektivne kamatne stope MKD procjenjuje buduće novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorne uslove, ali ne i buduće kreditne gubitke. Kalkulacija efektivne kamatne stope uključuje sve plaćene ili primljene transakcijske troškove i naknade, koji su sastavni dio efektivne kamatne stope. Transakcijski troškovi uključuju sve inkrementalne troškove, koji nastaju direktno u vezi sa izdavanjem ili sticanjem finansijske imovine ili finansijske obaveze.

Prihod i rashod od kamata priznat u dobiti ili gubitku uključuje:

Kamate na finansijsku imovinu i finansijske obaveze, koji se mjere po amortiziranom trošku izračunate metodom efektivne kamatne stope.

Kamate na dužničke HoV raspoložive za prodaju izračunate metodom efektivne kamatne stope.

Prihod i rashod od naknada i provizija

Naknade i provizije koje su sastavni dio efektivne kamatne stope na finansijsku imovinu i finansijske obaveze uključuju se u prihod od naknada i provizija.

Ostale naknade i provizije za ostale usluge, priznaju se u bilansu uspjeha po obavljanju pojedine usluge. Ostali rashodi za naknade i provizije, prvenstveno uslužne i transakcijske naknade priznaju se kao rashod po primitku usluge. Ostale naknade i provizije za ostale usluge prikazuju se u operativnim prihodima odnosno rashodima.

Prihod i rashod od premija osiguranja

Radi osiguranja plasmana, MKD može sklopiti ugovor sa društvom za osiguranje po kome se generalnom polisom osiguranja osiguravaju mali plasmani.

Premiju osiguranja MKD naplaćuje od klijenta, a za račun i u ime društva za osiguranje. Nastali prihod od premija se evidentira u ostale prihode u trenutku nastajanja.

MKD uplaćuje društvu za osiguranje premiju koju je obustavilo od svojih klijenata. Nastali rashod od premija osiguranja evidentira se na ostalim rashodima u iznosu koji pripada kalendarskoj godini, a ostali iznos se vremenski razgraničava za period trajanja polise osiguranja.

Naknadno ustanovljene greške

Ispravka naknadno ustanovljenih materijalno značajnih grešaka vrši se preko računa neraspoređene dobiti iz ranijih godina, odnosno neraspoređenog gubitka ranijih godina na način utvrđen MRS 8 Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške.

Materijalno značajnom greškom smatra se greška koja u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama za više od 2% menja oporezivu dobit odnosno gubitak iskazan u poreskom bilansu.

Naknadno ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kome su identifikovane.

Porez na dobit

Trošak poreza na dobit temelji se na oporezivoj dobiti za godinu te se sastoji od tekućeg poreza i odgođenog poreza. Porez na dobit priznaje se u bilansu uspjeha, izuzevši stavke koje su direktno priznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za koje se porez takođe priznaje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Tekući porez predstavlja očekivani iznos poreza koji se plaća na oporezivi iznos ostavarene dobiti za poslovnu godinu, skladno poreznim stopama važećim na dan izvještavanja, te svim korekcijama iznosa porezne obveze za prethodna razdoblja.

Iznos odgođenog poreza izračunava se metodom bilansne obveze, pri čemu se uzimaju u obzir privremene razlike između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza koje se koriste za potrebe finansijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za potrebe izračuna poreza. Iznos odgođene porezne imovine ili obveza, priznaje se koristeći poreznu stopu za koju se očekuje da će se primjenjivati na oporezivu dobit u periodu u kojem se očekuje realizacija ili namira knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza, a na osnovu poreznih stopa važećih ili u suštini važećih na dan izvještavanja.

Vrednovanje odgođene porezne obveze i imovine odražava porezne posljedice koje slijede iz načina na koji MKD očekuje, na datum izvještavanja, naplatu ili namiru neto knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza.

Odgođena porezna imovina i obveze se ne diskontiraju te se klasificiraju kao dugoročna imovina i/ili obveze u bilansu stanja.

Odgođena porezna imovina priznaje se samo u visini u kojoj je vjerovatno da će se moći iskoristiti kao porezna olakšica. Na svaki datum izvještavanja, MKD ponovno procjenjuje nepriznatu potencijalnu odgođenu poreznu imovinu te testira knjigovodstvenu vrijednost priznate odgođene porezne imovine na umanjenje vrijednosti.

Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine

Neto knjigovodstvena vrijednost nematerijalne imovine u pripremi i nematerijalne imovine koja nema definiran konačan vijek upotrebe testira se na umanjenje vrijednosti te se procjenjuje njezin nadoknadivi iznos svaki put kad postoje indikacije umanjenja vrijednosti, a najmanje jednom godišnje.

Ostala nefinansijska imovina (osim odgođene porezne imovine) provjerava se na umanjenje vrijednosti samo kada postoje indikacije umanjenja vrijednosti imovine i tada se procjenjuje nadoknadivi iznos te imovine. Gubitak uslijed umanjenja vrijednosti priznaje se u svim slučajevima kada je neto knjigovodstvena vrijednost imovine veća od nadoknadivog iznosa, u bilansu uspjeha.

Nadoknadiiva vrijednost nefinansijske imovine je vrijednost veća od njene vrijednosti u uporabi i njezine fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. U procjenjivanju vrijednosti u uporabi, sadašnja vrijednost procijenjenih budućih novčanih tokova izračunava se upotrebom diskontne stope prije oporezivanja koja reflektira procjenu vremenske vrijednosti novca na tržištu i rizik specifičan za tu imovinu. Za imovinu koja ne generiše uglavnom nezavisne novčane tokove, njezina nadoknadiiva vrijednost se određuje zajedno s imovinom koja generira novčane tokove, a uz koju se ta imovina vezuje.

Gubitak od umanjenja vrijednosti se naknadno umanjuje ukoliko je došlo do promjene u procjeni korištenoj za utvrđivanje nadoknadiive vrijednosti. Gubitak od umanjenja vrijednosti se umanjuje najviše do iznosa knjigovodstvene vrijednosti imovine koja ne prelazi knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena, uzimajući u obzir amortizaciju, da nije došlo do umanjenja vrijednosti.

Kapital i rezerve

Zakonske i statutarne rezerve

Zakonom o MKO propisano je da se 5% dobiti godine prenosi u zakonske rezerve dok one ne dostignu 10% vlastitog kapitala.

Zakonske rezerve mogu se koristiti za pokriće gubitka sadašnje i prošlih godina.

Rezerva za kreditne gubitke formirane iz ostavarene dobiti.

Rezerva za kreditne gubitke formirana iz ostavarene dobiti I predstavlja višak rezervacija za umanjenje vrijednosti izračunatog u skladu s propisima ABRS u odnosu na rezervacije za umanjenje vrijednosti izračunate u skladu sa zahtjevima MSFI-jeva. Skladno trenutnim propisima jednom izračunat iznos rezerve za kreditne gubitke formirane iz ostavarene dobiti može se samo povećavati tj, smanjenja se ne evidentiraju.

Zadržana dobit

Dobit za tekuću godinu raspoređuje se u zadržanu dobit te kako je gore opisano u rezervu za kreditne gubitke formirane iz dobiti i neraspoređeni dobitak predhodne godine.

Rezerva fer vrijednosti

Rezerva fer vrijednosti uključuje promjene u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju, neto od odgođenog poreza.

Primanja zaposlenih

Za penzije zaposlenika MKD plaća doprinose u obvezni penzioni fond s propisanim iznosom doprinosa kojima upravlja Fond PIO Republike Srpske. Obveze za penzije terete troškove u bilansu uspjeha u trenutku obračuna plate.

Za svaki ciklus Plana dugoročnog nagrađivanja zaposlenika MKD utvrđuju se učesnici na osnovu kriterija doprinosa dugoročno održivoj i rastućoj profitabilnosti MKD. Procijenjeni iznos tereti bilans uspjeha kao troškovi osoblja u godini kada je zarađen.

Obveze po osnovi drugih dugoročnih primanja zaposlenika kao što su jubilarne nagrade i zakonske otpremnine, iskazuju se kao neto iznos sadašnje vrijednosti obaveze za definisana primanja na datum izvještavanja. Za izračun sadašnje vrijednosti obaveze koristi se metoda projicirane diskontovane sadašnje vrijednosti. Kao diskontna stopa koristi se tržišni prinos na datum izvještavanja na potraživanja od države u valuti i s uslovima koji odgovaraju valuti i uslovima obaveze za ta primanja.

Najmovi

Najmovi u kojima MKD kao najmoprimac preuzima sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom klasifikujuju se kao finansijski najmovi. Svi ostali najmovi su operativni najmovi.

Trošak najma po osnovi operativnih najmova tereti bilans uspjeha linearnom metodom tokom trajanja ugovora o najmu.

Funkcionalna valuta i valuta prikazivanja

Funkcionalna valuta I valuta prikazivanja MKD u skladu sa MRS 21 Efekti promena deviznih kursevaje je konvertibilna marka.

Preračunavanje deviznih iznosa

Poslovne promene nastale u stranoj valuti se preračunavaju u KM po zvaničnom kursu koji važi na dan poslovne promene.

Kursne razlike, nastale kao rezultat preračunavanja, knjiže se u korist prihoda ili na teret rashoda.

4. NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**4.1. Prihodi od kamata**

POZICIJA	<i>u KM</i>	
	Tekuća godina	Prethodna godina
Prihodi od kamata po osnovu kredita, depozita i HOV u domaćoj valuti	1.405.518	640.526
Ukupno	1.405.518	640.526

Prihodi od kamata odnose se na prihode od redovnih kamata po kratkoročnim kreditima (237.000 KM), prihode od redovnih kamata po dugoročnim kreditima (1.147.063 KM) i zateznih kamata (21.455 KM) po sektorskoj strukturi koja je prikazana u izvještaju.

4.2. Rashodi od kamata

POZICIJA	<i>u KM</i>	
	Tekuća godina	Prethodna godina
Rashodi od kamata po osnovu kredita, depozita i HOV sa ugovorenom zaštitom od rizika	330.627	140.044
Ukupno	330.627	140.044

Rashodi od kamata odnose se na rashode od kamata po ugovorima o uzetim pozajmicama od banaka (veza napomena broj 4.15) u iznosu od 63.060 KM, rashode kamata po I emisiji obveznica (90.254 KM, veza napomena broj 4.16), rashode kamata po II emisiji obveznica (112.681 KM, veza napomena broj 4.16), rashode kamata po III emisiji obveznica (54.632 KM, veza napomena broj 4.16) i rashode kamata po IV emisiji obveznica (10.000 KM, veza napomena broj 4.16).

4.3. Prihodi od naknada i provizija

POZICIJA	<i>u KM</i>	
	Tekuća godina	Prethodna godina
Prihodi od ostalih naknada i provizija	269.045	182.053
Ukupno	269.045	182.053

Prihodi od ostalih naknada se odnose na prihode od provizija (naknada) za obradu kredita prilikom plasiranja istih (209.723 KM), prihode od provizija za prijevremenu otplatu (23.733 KM), prihodi od klijenata za mjenice (8.050 KM) i ostale prihode od provizija i druge prihode (27.539 KM).

4.4. Rashodi od naknada i provizija

POZICIJA	<i>u KM</i>	
	Tekuća godina	Prethodna godina
Prihodi od naknada i provizija	67.555	58.406
Ukupno	67.755	58.406

Rashodi ostalih naknada i provizija se odnose na rashode naknada Agencije za bankarstvo Republike Srpske (11.261 KM), naknade za usluge platnog prometa (9.584 KM), naknade za obradu kredita koje Društvo koristi (13.759 KM), troškove mjenica (8.590 KM), naknade za Centralni registar hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka (17.823 KM) i ostale naknade (6.739 KM).

4.5. Prihodi iz operativnog poslovanja

u KM

POZICIJA	Tekuća godina	Prethodna godina
Prihodi iz operativnog poslovanja	118.805	18.901
Ukupno	118.805	18.901

Prihodi iz operativnog poslovanja se odnose na prihode od ukidanja indirektnih otpisa plasmana i kamata.

4.6. Rashodi iz operativnog poslovanja

u KM

POZICIJA	Tekuća godina	Prethodna godina
Rashodi indirektnih otpisa plasmana	258.648	93.336
Troškovi bruto zarada i bruto naknada zarada	317.020	123.783
Troškovi materijala	38.782	9.106
Troškovi proizvodnih usluga	100.728	50.140
Troškovi amortizacije	54.040	14.829
Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	71.545	28.964
Troškovi po osnovu poreza i doprinosa	14.503	10.225
Ukupno	855.266	330.383

Društvo je prilikom formiranja rezervi (ispravke) za pokriće kreditnih gubitaka primijenilo zahtjeve MSFI 9 – *Finansijski instrumenti*, odnosno plasmane je vrednovalo kao finansijske instrumente koji se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti, a u skladu sa internom Metodologijom za obračun ispravke vrijednosti i rezervisanja u skladu sa MSFI 9 – *Finansijski instrumenti* od marta 2022. godine. Ispravka vrijednosti iskazana po navedenoj metodologiji je veća od ispravke vrijednosti koja bi se dobila primjenom Odluke o visini i načinu formiranja rezervi za pokriće kreditnih gubitaka mikrokreditnih organizacija („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 03/07).

Troškovi materijala se odnose na troškove kancelarijskog materijala (14.345 KM), troškove električne enrgije (4.164 KM), troškove goriva i maziva (14.267 KM) i ostale troškove (6.006 KM).

Troškovi proizvodnih usluga se u najvećem iznosu odnose na troškove održavanja osnovnih sredstava (9.731 KM), troškove telefona (10.302 KM), troškove zakupa poslovnog prostora (42.950 KM), troškove reklame (7.359 KM), troškove oglasa (3.392 KM), troškove najma softvera (23.166 KM) i ostale troškove (3.828 KM).

Troškovi po osnovu poreza i doprinosa se u najvećem iznosu odnose na troškove republičke i komunalne takse (2.460 KM), troškove poreza na prihod od kapitala (4.289 KM), članarina Udruženju mikrokreditnih organizacija u BiH (4.350 KM) i ostale troškove (3.404 KM).

Ispravke po plasmanima

a) Knjiženja u korist/na teret prihoda, neto

(u KM)

Opis	Tekuća godina	Prethodna godina
Plasmani bankama i krediti plasirani komitentima	136.010	84.319
Potraživanja za kamate i ostala potraživanja	3.833	1.931
Ukupno	139.843	86.250

b) Kretanja tokom godine na ispravkama vrijednosti

Opis	<i>u KM</i>		
	Kreditni plasirani komitentima	Potraživanja za kamate i ostala aktiva	Ukupno
Stanje 31.12.2020. godine	38.676	10	38.686
Izdavanja u toku godine	78.895	1.448	80.343
Ukidanje rezervisanja	5.425	483	5.907
Konačan otpis	0	0	0
Stanje 31.12.2021. godine	112.146	976	113.121
Izdavanja u toku godine	184.806	6.434	191.241
Ukidanje rezervisanja	-48.796	-2.601	-51.397
Konačan otpis			0
Stanje 31.12.2022. godine	248.156	4.809	252.965

4.7. Ostali prihodi

POZICIJA	<i>u KM</i>	
	Tekuća godina	Prethodna godina
Ostali prihodi	8.127	3.695
Ukupno	8.127	3.695

4.8. Ostali rashodi

POZICIJA	<i>u KM</i>	
	Tekuća godina	Prethodna godina
Ostali rashodi	6.654	3.695
Ukupno	6.654	3.695

4.9. Gotovina, gotovinski ekvivalenti i potraživanja iz operativnog poslovanja

POZICIJA	<i>u KM</i>	
	Tekuća godina	Prethodna godina
Transakcioni računi kod poslovnih banaka u domaćoj valuti	240.976	284.047
Ostala potraživanja u domaćoj valuti	8.812	4.590
Ukupno	249.788	288.607

Stanje na transakcionim računima kod poslovnih banaka se odnosi na novčana sredstva kod Ziraat bank d.d. Sarajevo (14.508 KM), Banka Poštanska štedionica a.d. Banja Luka (4.848 KM), MF banka a.d. Banja Luka (117.624 KM) i Privredna banka d.d. Sarajevo (103.996 KM).

4.10. Potraživanja za kamatu i naknadu

POZICIJA	<i>u KM</i>	
	Tekuća godina	Prethodna godina
Potraživanja za kamatu i naknadu	44.182	13.606
Ispravka vrijednosti	4.809	976
Neto potraživanje	39.373	12.630

Društvo je prilikom formiranja rezervi (ispravke) za pokriće kreditnih gubitaka primijenilo zahtjeve MSFI 9 – *Finansijski instrumenti*, odnosno plasmane je vrednovalo kao finansijske instrumente koji se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti, a u skladu sa internom Metodologijom za obračun ispravke vrijednosti i rezervisanja u skladu sa MSFI 9 – *Finansijski instrumenti* od marta 2022. godine. Ispravka vrijednosti iskazana po navedenoj metodologiji je veća od ispravke vrijednosti koja bi se dobila primjenom Odluke o visini i načinu formiranja rezervi za pokriće kreditnih gubitaka mikro kreditnih organizacija („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 03/07).

4.11. Dati krediti i depoziti

POZICIJA	u KM	
	Tekuća godina	Prethodna godina
Dati krediti i depoziti	7.105.125	5.022.603
Ispravka vrijednosti	248.156	112.146
Neto potraživanje	6.856.969	4.910.457

Društvo je prilikom formiranja rezervi (ispravke) za pokriće kreditnih gubitaka primijenilo zahtjeve MSFI 9 – *Finansijski instrumenti*, odnosno plasmane je vrednovalo kao finansijske instrumente koji se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti, a u skladu sa internom Metodologijom za obračun ispravke vrijednosti i rezervisanja u skladu sa MSFI 9 – *Finansijski instrumenti* od marta 2022. godine. Ispravka vrijednosti iskazana po navedenoj metodologiji je veća od ispravke vrijednosti koja bi se dobila primjenom Odluke o visini i načinu formiranja rezervi za pokriće kreditnih gubitaka mikro kreditnih organizacija („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 03/07).

Nominalna kamatna stopa koju primjenjuje Društvo iznosi 3,00% - 33,00% u zavisnosti od iznosa kredita i broja mjeseci vraćanja. Društvo prilikom odobravanja kredita naplaćuje naknadu za obradu istog.

Na dan 31.12.2022. godine Društvo ima odobrenih 1.874 kreditne partije, sa prosječno odobrenim kreditom u iznosu od 4.809 KM.

Kreditni se odobravaju na maksimalan period otplate do 120 mjeseci, i u izvještajnom periodu uglavnom preovladavaju dugoročni krediti u odnosu na kratkoročne kredite (55%:45%) u odnosu na ukupan broj kredita.

4.12. Ostali plasmani

POZICIJA	u KM	
	Tekuća godina	Prethodna godina
Dospjeli plasmani i tekuća dospijeca dugoročnih plasmana	130.492	9.093
Ispravka vrijednosti	0	0
Neto potraživanje	130.492	9.093

Društvo je prilikom formiranja rezervi (ispravke) za pokriće kreditnih gubitaka primijenilo zahtjeve MSFI 9 – *Finansijski instrumenti*, odnosno plasmane je vrednovalo kao finansijske instrumente koji se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti, a u skladu sa internom Metodologijom za obračun ispravke vrijednosti i rezervisanja u skladu sa MSFI 9 – *Finansijski instrumenti* od marta 2022. godine. Ispravka vrijednosti iskazana po navedenoj metodologiji je veća od ispravke vrijednosti koja bi se dobila primjenom Odluke o visini i načinu formiranja rezervi za pokriće kreditnih gubitaka mikro kreditnih organizacija („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 03/07).

4.13. Aktivna vremenska razgraničenja

POZICIJA	u KM	
	Tekuća godina	Prethodna godina
Aktivna vremenska razgraničenja u domaćoj valuti	90.168	61.032
Ispravka vrijednosti	0	0
Neto potraživanje	90.168	61.032

Aktivna vremenska razgraničenja u domaćoj valuti odnose se na obračunatu nedospjelu kamatu po plasmanima (81.867 KM) i ostala razgraničenja (8.301 KM).

4.14. Stalna sredstva

Opis	u KM	
	Postrojenja i oprema	Ukupno
Nabavna vrijednost:		
Stanje na početku godine	123.827	123.827
Povećanja:	160.411	160.411
Novo nabavke	160.411	160.411
Procjena i revalorizacija	0	0
Smanjenja:	0	0
Rashod, prodaja i drugo	0	0
Stanje na kraju godine	284.238	284.238
Kumulirana ispravka vrijednosti:		
Stanje na početku godine	15.479	15.479
Povećanja:	54.040	54.040
Amortizacija	54.040	54.040
Procjena/obezvredjenje	0	0
Smanjenja:	0	0
Kumulirana ispravka u otuđenju	0	0
Stanje na kraju godine	69.519	69.519
Neto sadašnja vrijednost:		
31.12.2022. godine	214.718	214.718
Neto sadašnja vrijednost:		
31.12.2021. godine	108.348	108.348

Povećanje vrijednosti postrojenja i opreme se odnosi na nabavku vozila (116.900 KM), namještaja (19.757 KM), računarske opreme (12.982 KM) i ostale opreme (10.771 KM).

4.15. Obaveze po osnovu depozita i kredita

POZICIJA	u KM	
	Tekuća godina	Prethodna godina
Obaveze po osnovu kredita i depozita sa ugovorenom zaštitom od rizika u domaćoj valuti	1.070.635	1.134.461
Ukupno	1.070.635	1.134.461

Obaveze po osnovu kredita i depozita u domaćoj valuti se odnose na obaveze prema:

- Privredna banka d.d. Sarajevo (230.000 KM) po ugovoru o kratkoročnom revolving kreditu broj 247600 od 25.08.2022. godine na iznos od 230.000 KM na period od 12 mjeseci i kamatnom stopom od 4,77%. Obezbjedenje po navedenom ugovoru su mjenice i nalozi Društva, mjenice i nalozi povezanog lica Mikrekreditne fondacije PRO FIN Istočno Sarajevo, mjenice fizičkog lica-vlasnika 50,00% osnovnog kapitala Društva, mjenice fizičkog lica-vlasnika 49,80% osnovnog kapitala Društva, hipoteka na stan u Istočnom Novom Sarajevu u vlasništvu fizičkog lica, hipoteka na dva poslovna prostora u Lukavici u vlasništvu pravnog lica Euro stan d.o.o. Istočno Sarajevo i hipoteka na poslovni prostor u Istočnom Novom Sarajevu u suvlasništvu dva fizička lica.

- Privredna banka d.d. Sarajevo (170.000 KM) po ugovoru o kratkoročnom revolving kreditu broj 246630 od 08.07.2022. godine na iznos od 170.000 KM na period od 12 mjeseci i kamatnom stopom od 4,77%. Obezbjedenje po navedenom ugovoru su mjenice i nalozi Društva, mjenice i nalozi povezanog lica Mikrekreditne fondacije PRO FIN Istočno Sarajevo, mjenice fizičkog lica-vlasnika 50,00% osnovnog kapitala Društva, mjenice fizičkog lica-vlasnika 49,80% osnovnog kapitala Društva, hipoteka na stan u Istočnom Novom Sarajevu u vlasništvu fizičkog lica, hipoteka na dva poslovna prostora u Lukavici u vlasništvu pravnog lica Euro stan d.o.o. Istočno Sarajevo i hipoteka na poslovni prostor u Istočnom Novom Sarajevu u suvlasništvu dva fizička lica.

- Privredna banka d.d. Sarajevo (49.000 KM) po ugovoru o kratkoročnom revolving kreditu broj 248065 od 05.10.2022. godine na iznos od 49.000 KM na period od 12 mjeseci i kamatnom stopom od 4,77%. Obezbjedenje po navedenom ugovoru su mjenice i nalozi Društva, mjenice i nalozi povezanog lica Mikrekreditne fondacije PRO FIN Istočno Sarajevo, mjenice fizičkog lica-vlasnika 50,00% osnovnog kapitala Društva, mjenice fizičkog lica-vlasnika 49,80% osnovnog kapitala Društva, hipoteka na stan u Istočnom Novom Sarajevu u vlasništvu fizičkog lica, hipoteka na dva poslovna prostora u Lukavici u vlasništvu pravnog lica Euro stan d.o.o. Istočno Sarajevo i hipoteka na poslovni prostor u Istočnom Novom Sarajevu u suvlasništvu dva fizička lica.

- Privredna banka d.d. Sarajevo (621.635 KM) po ugovoru o dugoročnom revolving kreditu broj 240858 od 30.03.2021. godine na iznos od 1.430.000 KM na period od 36 mjeseci i kamatnom stopom od 4,90%. Obezbjedenje po navedenom ugovoru su mjenice i nalozi Društva, mjenice i nalozi povezanog lica Mikrekreditne fondacije PRO FIN Istočno Sarajevo, mjenice fizičkog lica-vlasnika 50,00% osnovnog kapitala Društva, mjenice fizičkog lica-vlasnika 49,80% osnovnog kapitala Društva, hipoteka na stan u Istočnom Novom Sarajevu u vlasništvu fizičkog lica, hipoteka na dva poslovna prostora u Lukavici u vlasništvu pravnog lica Euro stan d.o.o. Istočno Sarajevo i hipoteka na poslovni prostor u Istočnom Novom Sarajevu u suvlasništvu dva fizička lica.

4.16. Obaveze po osnovu HOV

POZICIJA	u KM	
	Tekuća godina	Prethodna godina
Obaveze po osnovu HOV sa ugovorenim zaštitom od rizika u domaćoj valuti	4.715.144	3.114.462
Ukupno	4.715.144	3.114.462

Obaveze po osnovu HOV sa ugovorenom zaštitom od rizika u domaćoj valuti se odnose na:

- Obaveze po emitovanim obveznicama I emisije (847.799 KM) na osnovu odluke Skupštine Društva od 21.04.2021. godine. Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske je rješenjem broj 01-UP-31-324-2/21 od 28.05.2021. godine odobrila prospekt za prvu emisiju obveznica. Upisano je i uplaćeno 16.000 obveznica nominalne vrijednosti 100 KM po obveznici, sa rokom dospijeaća od 3 godine uz mjesečnu isplatu glavnice i kamate i kamatnom stopom od 8,00%. Obezbjedenje po navedenoj emisiji su mjenice Društva. Cijena po kojoj je izvršena uplata obveznica je 100,0009 KM po obveznici.

- Obaveze po emitovanim obveznicama II emisije (1.196.045 KM) na osnovu odluke Skupštine Društva od 15.09.2021. godine. Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske je rješenjem broj 01-UP-31-580-2/21 od 15.10.2021. godine odobrila prospekt za drugu emisiju obveznica. Upisano je i uplaćeno 18.000 obveznica nominalne vrijednosti 100 KM po obveznici, sa rokom dospijeaća od 3 godine uz mjesečnu isplatu glavnice i kamate i kamatnom stopom od 7,50%. Obezbjedenje po navedenoj emisiji su mjenice Društva. Cijena po kojoj je izvršena uplata obveznica je 100 KM po obveznici.

- Obaveze po emitovanim obveznicama III emisije (1.111.070 KM) na osnovu odluke Skupštine Društva od 24.01.2022. godine. Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske je rješenjem broj 01-UP-31-57-3/22 od 06.04.2022. godine odobrila prospekt za treću emisiju obveznica. Upisano je i uplaćeno 13.505 obveznica nominalne vrijednosti 100 KM po obveznici, sa rokom dospijeaća od 3 godine uz mjesečnu isplatu glavnice i kamate i kamatnom stopom od 7,50%. Obezbjedenje po navedenoj emisiji su mjenice Društva. Cijena po kojoj je izvršena uplata obveznica je 100 KM po obveznici.

- Obaveze po emitovanim obveznicama IV emisije (1.560.230 KM) na osnovu odluke Skupštine Društva od 07.09.2022. godine. Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske je rješenjem broj 01-UP-31-492-3/22 od 04.10.2022. godine odobrila prospekt za četvrtu emisiju obveznica. Upisano je i uplaćeno 16.000 obveznica nominalne vrijednosti 100 KM po obveznici, sa rokom dospijeaća od 3 godine uz mjesečnu isplatu glavnice i kamate i kamatnom stopom od 7,50%. Obezbjedenje po navedenoj emisiji su mjenice Društva. Cijena po kojoj je izvršena uplata obveznica je 100 KM po obveznici.

4.17. Ostale obaveze

POZICIJA	<i>u KM</i>	
	Tekuća godina	Prethodna godina
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	17.937	240
Ostale obaveze u domaćoj valuti	7.418	9.073
Obaveze za poreze i doprinose, osim tekućih i odloženih obaveza za porez na dobit	10.951	7.046
Obaveze za porez na dobit	27.580	23.153
PVR u domaćoj valuti	382.713	242.052
U k u p n o	446.599	281.564

PVR u domaćoj valuti se odnose na unaprijed naplaćenu proviziju za obradu kredita (324.378 KM) i unaprijed naplaćene anuitete po plasmanima (58.335 KM).

4.18. Kapital

u KM

POZICIJA	Tekuća godina	Prethodna godina
1. Osnovni kapital	500.000	500.000
2. Rezerve iz dobiti	17.984	3.822
3. Dobitak tekuće godine	489.451	283.242
4. Dobitak ranijih godina	341.696	72.616
Ukupno (1+2+3+4)	1.349.131	859.680

Prema rješenju Okružnog privrednog suda u Bijeljini broj 061-0-Reg-22-000167 od 28.04.2022. godine vlasnička struktura Društva je slijedeća:

R/b	Opis	% učešća
1.	Zdravko Vidović	50,00
2.	Jovan Adžić	49,80
3.	Đorđe Komlenović	0,20
Ukupno		100,00

Društvo je ostvarilo dobitak tekuće godine u iznosu od 489.451 KM. Društvo na 31.12.2022. godine ima iskazan neto kapital obračunat u skladu sa zahtjevima Agencije za bankarstvo Republike Srpske u iznosu od 1.349.131 KM, dok je propisani minimum 500.000 KM.

4.19. Povezana lica

Povezana lica sa Društvom su osnivači Jovan Adžić, Đorđe Komlenović, Zdravko Vidović, članovi Upravnog odbora, Odbora za reviziju i sa njima povezana pravna i fizička lica. U izvještajnom periodu Društvo nije imalo transakcije sa povezanim licima.

4.20. Sudski sporovi

Prema pregledu sudskih sporova Društva sa stanjem na dan 31.12.2022. godine Društvo vodi 5 sudskih sporova u korist Društva zbog naplate potraživanja po plasmanima u iznosu od 16.834 KM.

4.21. Poreski rizici

Republika Srpska i Bosna i Hercegovina trenutno imaju više zakona koji regulišu razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju porez na dodatu vrijednost, porez na dobit i poreze na plate (obavezne poreze), zajedno sa drugim porezima. Pored toga, zakoni kojima se regulišu ovi porezi nisu bili primjenjivani duže vrijeme za razliku od razvijenijih tržišnih privreda, dok su propisi kojim se vrši implementacija ovih zakona često nejasni ili ne postoje. Shodno tome, u pogledu pitanja vezanih za poreske zakone ograničen je broj slučajeva koji se mogu koristiti kao primjer. Često postoje razlike u mišljenju među državnim ministarstvima i organizacijama vezano za pravnu interpretaciju zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa. Poreske prijave, zajedno sa drugim oblastima zakonskog regulisanja (na primjer, pitanja carina i devizne kontrole) su predmet pregleda i kontrola od više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zateznih kamata.

Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznijetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti. Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini bude značajniji od onog u zemljama sa razvijenijim poreskim sistemom.

Društvo u toku 2022. godine nije imalo kontrolu od strane Poreske uprave Republike Srpske.

4.22. Događaji nakon datuma bilansiranja

Prema izjavi ovlašćenog lica Društva, nije bilo događaja koji su nastali poslije datuma bilansa, a mogu se povezati sa periodom za koji se vrši revizija.

4.23. Sprovođenje zakona o sprečavanju pranja novca

Na osnovu člana 18a. Zakona o MKO („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 64/06 i 116/11), Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti („Službeni glasnik BiH“ broj 47/14 i 46/16), Pravilnika o sprovođenju Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti („Službeni glasnik BiH“ broj 41/15), Odluke Agencije za bankarstvo o minimalnim standardima aktivnosti mikrokreditnih organizacija na sprečavanju pranja novca i finansiranju terorizma, („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 68/12) Upravni odbor Društva je usvojio Program za upravljanje rizikom od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

Navedenim programom Društvo je odredilo:

- Politike prihvatljivosti klijenata
- Politike i procedure identifikaciji i praćenju aktivnosti klijenta
- Politike upravljanja rizikom od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.
- Listu pokazatelja za prepoznavanje sumnjivih transakcija i
- Obrasce izjava i upitnika za klijente.

Upravni odbor Društva je imenovao odgovorno lice koje će imati odgovornost za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, kao i njegovog zamjenika.

Ovlašteno lice za usklađivanje Društva sa propisanim zahtjevima za aktivnosti protiv pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti treba da:

- ima direktnu ili neposrednu vezu sa Upravnim odborom i direktorom Društva;
- ima jednog zamjenika;
- je odgovoran da osigura uredno funkcionisanje linije izvještavanja prema nadležnim institucijama, propisane zakonom i drugim propisima, o svim transakcijama preko propisanog iznosa, svim povezanim i sumnjivim transakcijama;
- ima odgovarajuće kvalifikacije, znanja, iskustva i dobru radnu i moralnu reputaciju;
- svakodnevno prima izvještaje o sumnjivim aktivnostima klijenata;
- ima odgovarajuća potrebna sredstva za obavljanje svoje funkcije;
- svakodnevno prima izvještaje o sumnjivim aktivnostima klijenata;
- ima ovlašćenja da izda nalog relevantnim zaposlenim za sprovođenje procedura iz zakona, propisa i Programa i o tome obavijesti direktora/Upravni odbor;
- može da prati domaće i procedure u odnosima sa inostranstvom radi provjere potencijanih sumnji;
- preduzima korake za unapređenje svojih znanja i sposobnosti i znanja i sposobnosti radnika koji su njemu podređeni i ostalih relevantnih radnika Društva;

- najmanje jedanput polugodišnje podnosi izvještaj Upravnom odboru i direktoru Društva o postupanju Društva i njegovoj usklađenosti sa zahtjevima za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, kao i aktivnostima koje su preduzete protiv otkrivenih sumnjivih klijenata;
- dostavljati Agenciji za bankarstvo Republike Srpske redovne mjesečne izvještaje na propisanim formatima;
- najmanje jedanput polugodišnje izvrši procjenu adekvatnosti postojećih programa, politika i procedura i Upravnom odboru daje prijedloge za njihovo ažuriranje ili unapređenje;
- pruža punu potrebnu podršku u aktivnostima koje provodi interna revizija Društva;
- u svoje procedure uključi i elemente za internu istragu o odgovornosti radnika Društva koje je zanemarilo svoje dužnosti u ovoj oblasti, u skladu sa drugim internim aktima koji regulišu disciplinske i druge odgovornosti zaposlenih;
- vrši provjeru dosjeka u smislu dokumentovanosti istih, a vezano za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

U svom poslovanju, Društvo iz predmetne oblasti poštuje sve važeće zakonske i podzakonske akte kao što su:

Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti („Službeni glasnik BiH” 47/14 i 46/16);

Pravilnik o procjeni rizika, podacima, informacijama, dokumentaciji, metodama identifikacije i ostalim minimalnim pokazateljima neophodnim za efikasno provođenje odredbi Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti („Službeni glasnik BiH” 93/2009);

Odluke o minimalnim standardima aktivnosti banaka na sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma („Službeni glasnik BiH” 68/12);

Prilozi iz Odluke o minimalnim standardima aktivnosti banaka na sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma („Službeni glasnik BiH” broj 68/12);

Zakon o MKO, član 18a. („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 64/06 i 116/11) i druge zakonske i podzakonske akte načela/elementi sprečavanja pranja novca su implementirani i u mnogim drugim internim aktima Društva.

U skladu sa Zakonom o sprečavanju pranja novca, Društvo svakodnevno u FOO dostavlja izvještaje o pojedinačnim i povezanim gotovinskim transakcijama u iznosima od 30.000 KM i više (i u njihovoj protivvrijednosti). O svakoj transakciji ili licu sumnjive prirode podaci i dokumentacija se dostavljaju odmah nakon pojavljivanja sumnje. Sve transakcije (redovni dnevni izvještaji i prijava sumnjive transakcije) se u FOO dostavljaju elektronskim putem, s tim da se prijava sumnjivih transakcija dostavlja i u pismenoj formi zajedno sa pratećom dokumentacijom.

Društvo za povezanu gotovinsku transakciju uzima period od 24 sata unazad od dana sačinjavanja redovnog dnevnog izvještaja. Pored izvještaja prema FOO, Društvo svaki mjesec u propisanom roku i na propisani način dostavlja i izveštaj prema Agenciji za bankarstvo Republike Srpske iz oblasti sprečavanja pranja novca. Društvo od nadležnih institucija (FOO, ABRS, sud, itd.) redovno dobija zahtjeve za dostavljanjem podataka, dokumentacije i informacija u vezi komitenta i transakcija koje se obavljaju u Društvu, a istima se tražena dokumentacija na propisan način i u zadatim rokovima dostavlja.

Funkcionisanje sistema sprovođenja Zakona o sprečavanju pranja novca u Društvu, provjereno je od strane eksternog revizora putem testova internih kontrola i nisu uočene sumnjive transakcije koje Društvo nije prijavilo Finansijsko obavještajnom odjelu (FOO), koji radi pri Agenciji za istrage i zaštitu BiH. Takođe, pregledom kreditnih dosijea, na bazi uzorka, utvrđeno je da isti sadrže dokumentaciju kojom se dokazuje porijeklo sredstava čija je namjena otplata kredita, a u skladu sa Odlukom o minimalnim standardima aktivnosti mikrokreditnih organizacija na sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti. Nadalje, interna revizija je u avgustu 2022. godine izvršila kontrolu kompletnosti kreditnih dosijea i usklađenost rada sa zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u Društvu i sačinilo izvještaj o istoj. Navedeni izvještaj je usvojio Odbor za reviziju 15.09.2022. godine.

Društvo je obavijestilo Finansijsko obavještajno odjeljenje (FOO), koji radi pri Agenciji za istrage i zaštitu BiH o imenovanju ovlaštenog lica za izvršenje dužnosti u skladu sa Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti („Službeni glasnik BiH” 47/14 i 46/16).

4.24. Eksternalizacija

Društvo je aktivnosti na pojedinim poslovnim procesima povjerala pravnim licima kako je navedeno u tabeli ispod.

Ugovor o berzanskom posredovanju	Advantis broker a.d. Banja Luka
Ugovor o grupnom osiguranju	Dunav osiguranje a.d. Banja Luka
Ugovor o pružanju usluga (fizičko teh. obezbjeđenje)	Alpha Security d.o.o. Banja Luk
Ugovor o pružanju advokatskih usluga	Zajednička advokatska kancelarija Jesenko Behlilović i Nermina Halep Džabija
Ugovor o PS- Satwork	Satwork d.o.o. Banja Luka
Ugovor o PTS-MF Software	MF Software d.o.o. Banja Luka
Ugovor o pružanju konsultantskih usluga	RiskConsulting d.o.o. Beograd
Ugovor- licenca-obračun plata	Konto Prom d.o.o. Bijeljina
Ugovor o vršenju usluga-prenos pošte	Pošte Srpske a.d. Banja Luka RJ Sokolac
Ugovor pošta-Pošte Republike Srpske Banja Luka	Pošte Srpske a.d. Banja Luka